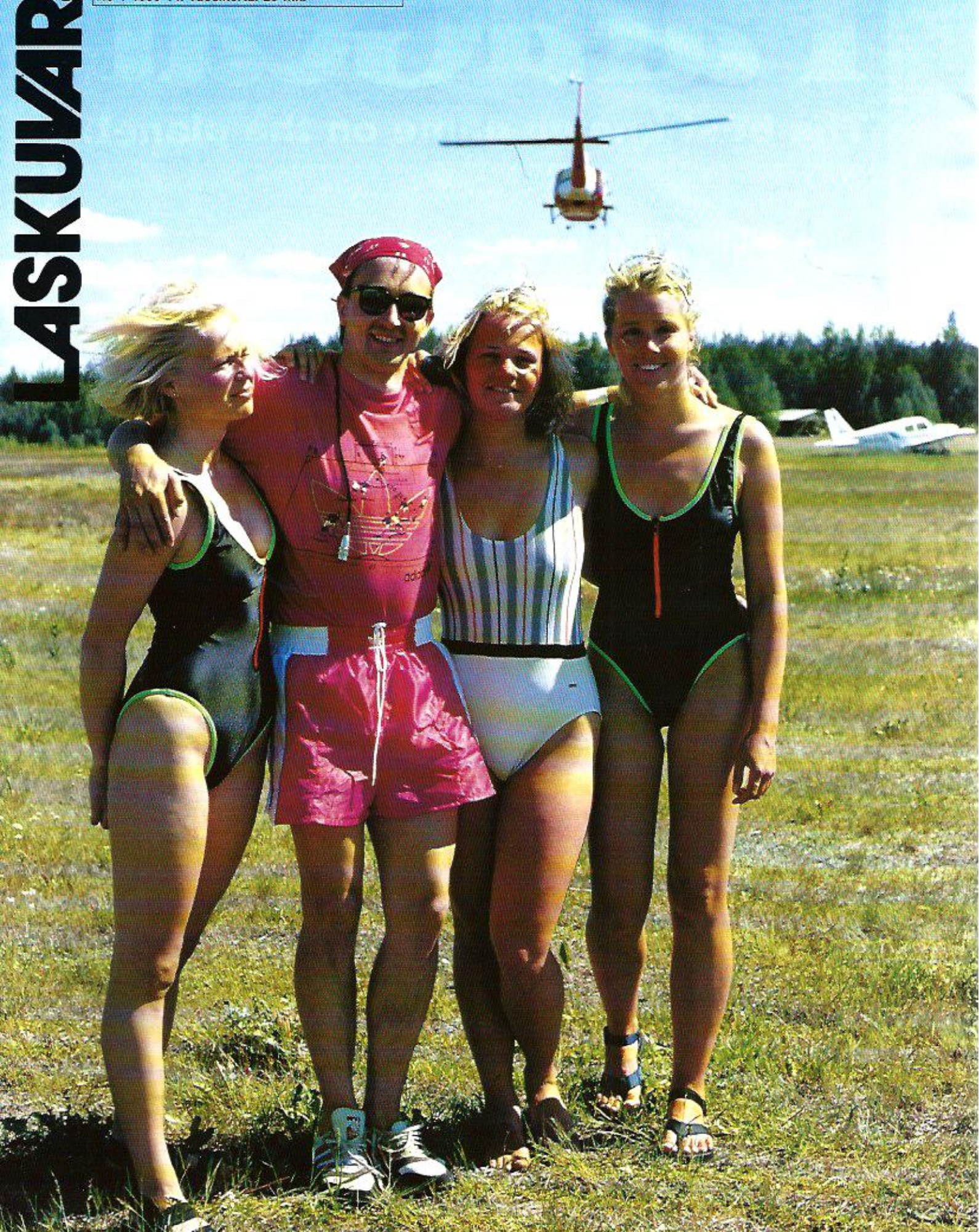

LASKUVARJO OURHEILU

Finnish Magazine of Sport Parachuting

No 1 1990 14. vuosikerta. 20 mk.

ParaGear

The best known name on the planet.

When it comes to skydiving, Para-Gear is the best known company worldwide!

The best, year after year, in:

- Inventory
- Selection
- Big 160-page catalog
- Competitive pricing
- Fast shipping anywhere on the planet

More individuals and organizations worldwide use Para-Gear for all their equipment needs than any other.

Don't you deserve to have the best working for you too!

Send for your catalog Today! Catalog + Air Mail Postage to Europe, South America, Canada, Alaska, Hawaii, APO, FPO: \$6.50.

Catalog + Air Mail Postage to Africa, Asia, Australia: \$8.00.

para-gear **equipment co.**

3839 W. OAKTON STREET • SKOKIE, IL 60076 USA • (708)679-5905 • TELEX: 724438 • FAX: (708)679-8644
\$25.00 minimum on credit card purchase

Dealer Inquiries Invited
Member Parachute Industry Association

Päätoimittaja:

Mimma Lehtovaara

Ulkoasu:

Jukka Kujala,
Antti Kuparsaari,
Esa Nykänen,
Pekka Palotie,

Toimituksen osoite:

Laskuvarjourheilu,
Malmin lentoasema,
00700 Helsinki

Julkaisija:

Suomen Laskuvarjokerho,
Malmin Lentoasema,
00700 Helsinki,
puhelin 90-378 827

Painopaikka:

Aurasen Kirjapaino,
Saksankatu 1, 30100 Forssa,
puhelin 916-221 00

Irtonumerohinta 20,-
vuosikerta 70,-. Neljä
numeroa vuodessa.

Toimitus ei vastaa artikkeleis-
sa esitetyistä mielipiteistä,
vaan jokaisesta artikkelista
vastaa kirjoittaja itse.

Lehti ottaa mielellään julkais-
tavaksi lukijoiden valokuvia,
piirroksia ja juttuja.

Kansikuva: Kesä tulee ja
hyppyleirit. Oletko valmis koh-
taamaan haasteet. Kuva: Aki
Kousa.

SISÄLLYS

- 4 RW-MM-Espanja
- 7 Hangon laskuvarjokerho
- 8 16-way pohjoismaiset
mestaruuskilpailut
- 10 Painelaukaisijat
pelastajina
itseaukaisuoppilailta
- 15 Viralliset RW-kuvat
- 20 Tekninen kongressi
- 23 Kalustosta,
good morning
- 24 Kuinka minusta tuli
isona laskuvarjo-
hyppääjä
- 26 Mesurointia
- 28 Hercules-boogie
- 30 Ostetaan, myydään

Pelottaa

On aivan luonnollista, että ihminen pelkää hyppäämistä tyhjän päälle. Voisi jopa rohkeasti väittää, että ihminen, joka ei lainkaan jännitä tai pelkää hyppäämistä on vähän kummallinen.

Pelko on tuttu meille kaikille, ja aivan erityisen tuttu se on aloitteleville hyppääjille, jotka osallistuvat kerhojen alkeiskursseille.

Mutta millä lailla näitä asioita sitten käsitellään kursilla? Otetaanko pelkääminen esille minkään oppitunnin yhteydessä vai jääkö asia muiden tärkeämmiksi koettujen jalkoihin? Minkälaisia valmiuksia kouluttajilla yleensä on puhua hyppypeloista ja jännittämisestä?

Aniharvalla suomalaisella hyppykouluttajalla taitaa olla esimerkiksi psykologisia opintoja takanaan – jos nyt sitten muodollista pätevyyttä asian käsittelemiseksi tarvitaan.

Helsingissä on päädytty pitämään kaksi oppituntia, jotka tavalla tai toisella sivuavat hyppypelkoa ja niitä tilanteita, jotka voivat aiheuttaa pelkoa.

Ensimmäisen hypyn jälkeen kun normaali kurssiohjelma on käyty läpi pitää kerhon turvallisuuspäällikkö ns. riskioppitunnin, jolla käsitellään hyppäämisessä sattuneita onnettomuuksia ja sellaisia tilanteita yleensäkin, joissa piilee riski. Oppitunnin tarkoitus ei ole saada oppilaisissa aikaiseksi mitään joukkohysteriaa, vaan asiallisesti kertoa sellaisista asioista ja tilanteista, jotka ovat olemassa olevaa totuutta ja tämän lajin pimeää puolta.

Riskioppitunnin jälkeen yksi kerhon tuoreimmista lupa-kirjahyppääjistä kertoo omasta hyppyurastaan, niistä peloista ja jännityksistä joita hän koki aloitellessaan hyppäämistään. Sen lisäksi hyppääjä kertoo omalle kohdalleen sattuneista vaaratilanteista.

Vaikka kaikki perustuukin vain jonkun henkilökohtaisiin kokemuksiin eikä mitään ns. tieteellistä, tutkittua tietoa voidakaan esittää, niin oppilaat ovat olleet hyvin tyytyväisiä siihen, että joku yleensä puhuu tästä sinänsä varsin vaikeasta aiheesta. Ja ennen kaikkea oppilaita rauhoittaa tieto, että he eivät ole pelkoinensa yksin, vaan asia on tuttu kokeneillekin hyppääjille.

Eihän mikään oppitunti sinänsä poista kenenkään pelkoja, mutta niiden kanssa tulee sinuksi kun ymmärtää, että pelkääminenkin kuuluu hyppäämiseen. Eikä pelko välttämättä häviä minnekään, se vain kanavoituu erilailla ja ilmenee suorituspainena vaikkapa tärkeällä kisahypyllä. Ja kokemuksen karttuessa asiaan oppii suhtautumaan rauhallisemmin ja pelkokin jää sinne jonnekin takalalle ja tilalle tulee hyppäämisen nautinto.

Hyvää hyppykesää kaikille – vaikka vähän pelottaisikin.

Mimma Lehtovaara

*Lehden toimituksessa on tapahtunut virallisesti vuoden vaihteessa ja epävirallisesti jo aikaisemminkin muutos, kun lehden päätoimittaja on työ- ja muiden kiireiden takia luopunut tehtävistään. Toivotankin hyvää jatkoa lehden parissa töitä tekeville ja kiitän lukijoita kärsivällisyydestä. Illoksenne/suruksenne ilmoitan kuitenkin, että hengen-
tuotteitani ilmestyy jatkossakin tämän lehden palstoilla.*

RW – MM

RW:tä haaveillaan olympialajiksi ehkä jo Barcelonan kisoihin? Paikalla Ampuria Bravassa olikin olympiakomitean tarkkailijoita tutustumassa lajiin. Tulevaisuus näyttää esiintyikö lajimme eduksi itselleen.

Torstai 14. 9. 1989...

Lähtö Helsinki Vantaalta... noin kello aamulla aikaisin.

Paikalla: Koivis, Mika, Petu, Koukku, Zero, Janne, Pastori, Härski, Tirppi, Rami ja Kissa ja Hupsis. Tarkoituksena suunnistaa kohti Espanjaa ja toiveena päästä lämpimään vapaapudotukseen.

RW-MM-89 järjestettiin Välimeren rannalla Espanjan Ampuria Bravassa. Muutaman kymmenen kilometrin päässä on hieman tunnetumpi kaupunki Figueras. Siellä on ollut ennen vanhaan kuulemma joku Salvador Dalikin, ei kuitenkaan hyppypiireissä niin tunnettu, ehkä hypännyt vain muutaman lyhyen vapaan niin eihän jengi muista.

Ampuri Bravassa sijaitseva hyppykeskus on rakennettu amerikkalaisvoimin. Paikkaa ylläpitää ja organisoii entinen Mirror Image Mits Dekote, myös AFF:ään vaikuttanut "hyppääjä-Guru".

Kaupunki on lähinnä saksalaisten hieman varakkaampien turistien täyttämä, suhteellisen hienolla paikalla vuoriston ja välimeren ympäröimänä.

Lentokenttä on pieni yksi-"baanainen" mutta riittävä, on huoltorakennus, joka sisältää bubin kevyttä ruokailua varten ja jonkin verran toimistotilaa, lentokonehalli jossa voi pakata huonon sään satuessa.

... meidän jengi saapui paikalle torstain ja perjantain välisenä yönä viikkoa ennen kisojen alkua värikkään ja voimia vaativan matkan jälkeen. Hotelliin, joka olikin virallinen kilpailujärjestäjän sopima hotelli, asiallinen, erittäin hyvätasoinen espanjalaiseksi ja sopivalta paikalla lähes meren rannassa, lyhyt matka Välimereen aamu- tai iltaiinille.

Perjantaina löydettiin jo lentokentällekin taksien voimilla. Matka olikin niin lyhyt, että Suomi-poika päättikin vuokrata polkupyörät. Koko jengi lukuun ottamatta joukkueen johtajaa ja tuomareita; olivat

ESPANJA

kai sitä parempaa kastia ja tarvitsivat auton. Hyvä meininki, kymmenen jätkää reput selässä nuorisopyörillä ympäri kaupunkia; säilyi yksilönvapaus, sai liikkua ja mennä miten tahtoi.

Hypättiin avaushyppy koko jengillä "tenway" Pilaus Porterista joka olikin keskuksen varsinainen hyppykone. Keskuksen toimintaperiaate onkin vuokrata koneita tarpeen mukaan. Euroopasta kun saa rahtikoneita vuokrattua aika kätevästi.

Meillä oli viikko aikaa hypellä ja tutustua espanjalaiseen vapaapudotusilmaan. Vuoropäivinä hypättiin neli- ja kasimiehistä kahdesta viiteen hyppyä päivässä, koska jengiä valui koko ajan lisää eikä paikalla olleet kolme armeijan Casaa oikein toimineet.

Välillä oli huoltotaukoja koneille ja useimmin pilotit tarvitsivat siestää tai ruokaa. Koneita kyllä oli muttei ilmassa ja tästä syystä hyppymäärätkin pysyivät vähäisinä. No paikallinen elämäntapa ei perusta paljoakaan tehokkuudesta vaan enempi laiskottelusta.

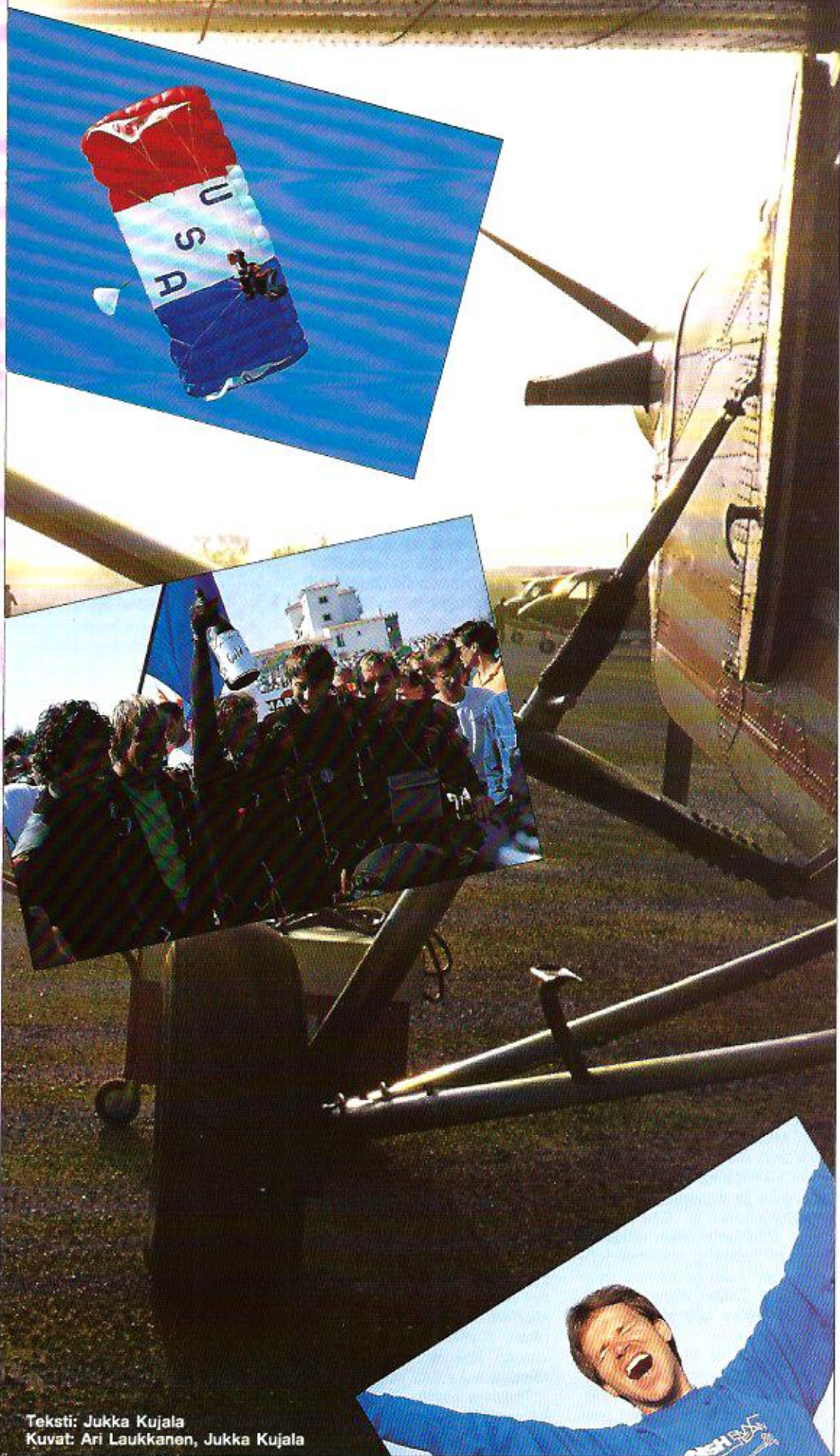
Hyppykeskuksessa pyöri jo viikkoa ennen kisoja aika paljon hyppääjäkuuluksuuksia erilaisissa tehtävissä kilpailunjärjestelyissä ja osa valmentajina.

Mm. Jeff Barbani valmensi saksalaisten jengiä, jossa hypää Suomessakin asunut Kurt Gabel. Hyvä jengi; 12 pisteen keskiarvoa ensimmäisenä vuonna, työvälineinä kuvaaja, valmentaja, tietokone ja aika tanakalta vaikuttava sponsori isolta huonekalu firmalta.

Tom Piras oli valmentanut australialaisia, mutta yhtiö joka oli sponsannut joukkuetta menikin konkurssiin, joten työ oli jäänyt kesken, mutta tuotti hyvää tulosta. Piras valmensi paikanpäällä lähinnä norjalaisien kasimiehistä ja katseli aktiivisesti muidenkin videoita jakaen neuvoja niitä kysyville.

Freestyle-hyppääjä maailmanmestari Sandberg (Michigan) taasen valmensi itäalaisten nelimiehistä erittäin hyvä jengi sekini 12 p keskiarvoa.

Jatkuu seur. sivulla...

HANGON LASKUVARJOKERHO

Hanko – yksi Suomen suosituimmista kesäkaupungeista, 200 000 matkailijaa kesässä, hiekkarantaa, hyvät palvelut, nopeat liikenneyhteydet – siinä perusteluja Suomen uusimman laskuvarjokerhon sijainti paikakunnasta.

Laskuvarjokerho on ollut perustajan mielessä jo muutama vuodelta. Etelä-Suomen lisääntyvä lentoliikenne on rajoittanut monen Etelä-Suomen laskuvarjokerhon toimintaa. Vaihtoehtoja ei ole ollut. "Holdauksista" ja muista rajoituksista ovat saaneet kärsiä hyppääjät aloittelijasta kokeneeseen veteraaniin. Tarve on ollut ilmeinen. Asialle oli korkea aika tehdä jotain.

Kartoittaessa Etelä-Suomen lentokenttiä Hangon lentokenttä nousi heti listaykköseksi. Hangon lentokenttä sijaitsee meren rannalla, joten hyppykelit ovat taatut. Yksi hyvä perustelu on Hankoniemen sijainti sillä se on lentoväylien ulkopuolella. Tästä voivat RW-hyppääjät olla erittäin tyytyväisiä. Vielä kun Hangon kaupungin palvelut sijaitsevat neljän kilometrin päässä lentokentästä, oli päätös uuden laskuvarjokerhon sijainnista helppo.

Osaltaan Hangon Ilmailukerho ry:n ystävällinen suhtautuminen vaikutti kerhon sijaintipaikkakuntaan. Tässä yhteydessä haluan kittää Hangon Ilmailukerhon ry:tä yhteis-

työstä. Tästä on hyvä jatkaa.

Hangon Laskuvarjokerhon toiminta todennäköisesti alkaa alkeiskurssilla huhtikuun alussa. Toiminta keskittyy alussa melko vahvasti oppilastoimintaan. Kun rahaa ja harrastajia alkaa kerääntyä, kerhon ensimmäinen iso hankinta on lentokone. Todennäköisesti vuoden 1990 toimimme vuokratuella. Seuraavana vuonna uskon, että voimme tarjota harjoittelumahdollisuuden tarkkuus-, tempu- ja RW-joukkueille. Lentokone on todennäköisesti Cessna 185.

Olemme myös halukkaita järjestämään hyppyleirejä yhteistyössä naapurikerhojen kanssa. Alkaa seisottako koneita ja toimintaanne korkeusrajoituksien tai muiden rajoitusten takia. Muutaman viikon tai viikonlopun hyppyleiri Hangossa on hyvä vaihtoehto. Hangon Laskuvarjokerhon toimintasuunnitelmaa vuodelle 1991 sorvataan piakkoin, joten voimme sovittaa mahdolliset leirit tapahtumakalenteriin.

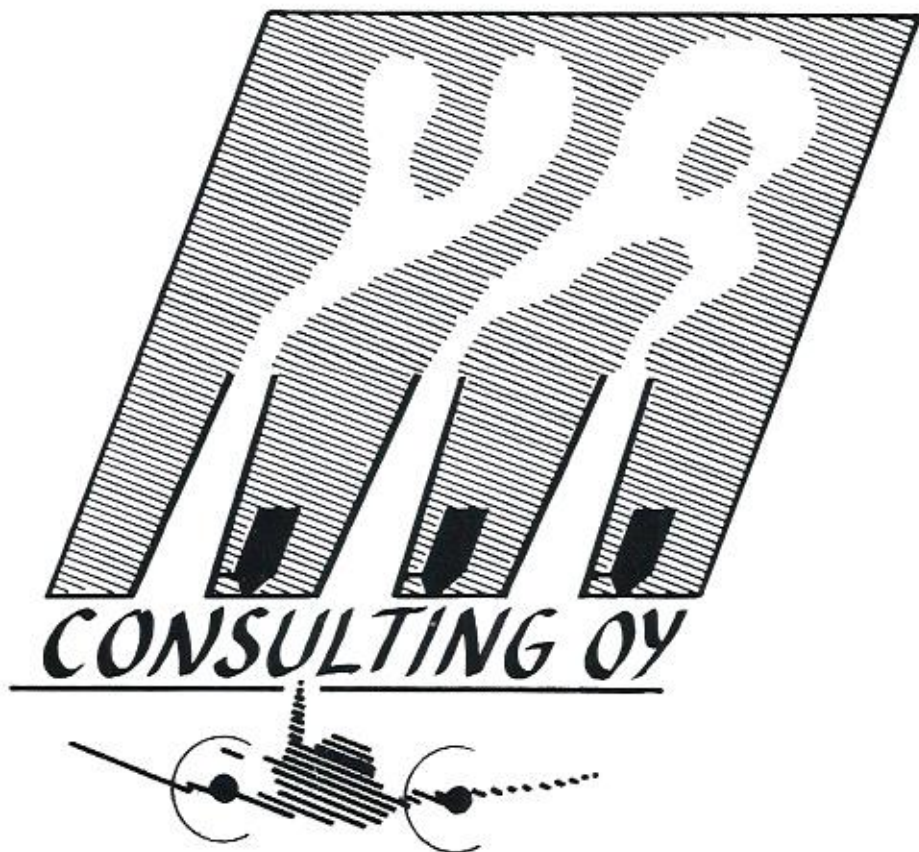
Alueelta löytyvät myös SunSky Oy:n palvelut. Laskuvarjojen, tandemien sekä las-

kuvarjotarvikkeiden ja -varusteiden myynti, esittelyvarjot, pelastus- ja varavarjojen pakkauspalvelu ovat jo kesällä 1990 käytettävissä. Tulevaisuudessa seillä tarjotaan myös korjaus- ja riggeripalvelut.

Toimitiloista, kenttäalueesta, kahvila-kioskista, sosiaali-tiloista, alastuloalueesta, pakkauspalvelusta sekä käytännön järjestelyistä kerrotaan seuraavalla kerralla. Ottakaa yhteyttä Kari Nivala, PL 79, 00701 Helsinki tai soita puh. 949 451 606.

Tapaamisiin Hangossa

Koukku

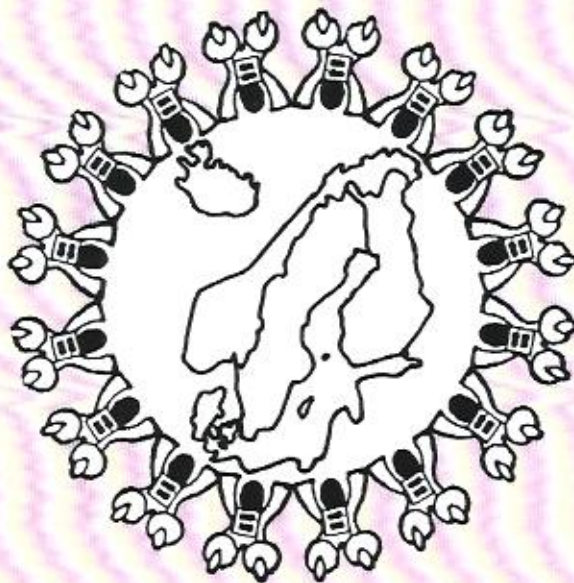

Ensimmäiset traditionaaliset epäviralliset

16-WAY POHJOISMAISET MESTARUUSKILPAILUT

Malmilla pidettiin ensi kertaa Suomessa, ja Pohjoismaissa, ensimmäiset 16-miehiset RW-kisat. Paikalle oli saapunut neljä joukkuetta eli yhteensä melkein 80 kilpailijaa. Ihmettä ei kuitenkaan tapahtunut eli sää oli perin suomalainen, mikä sitten pilasikin osittain hyvän idean. Hyppyjä ei saatu hypättyä kuin harjoituskierron. Jotain kuitenkin saatiin näistäkin kisoista: pää suurempaan kansainvälisen tason sekvenssiin ja sen harjoitteluun oli avattu.

UNOFFICIAL 16-WAY NORDIC CHAMPIONSHIPS

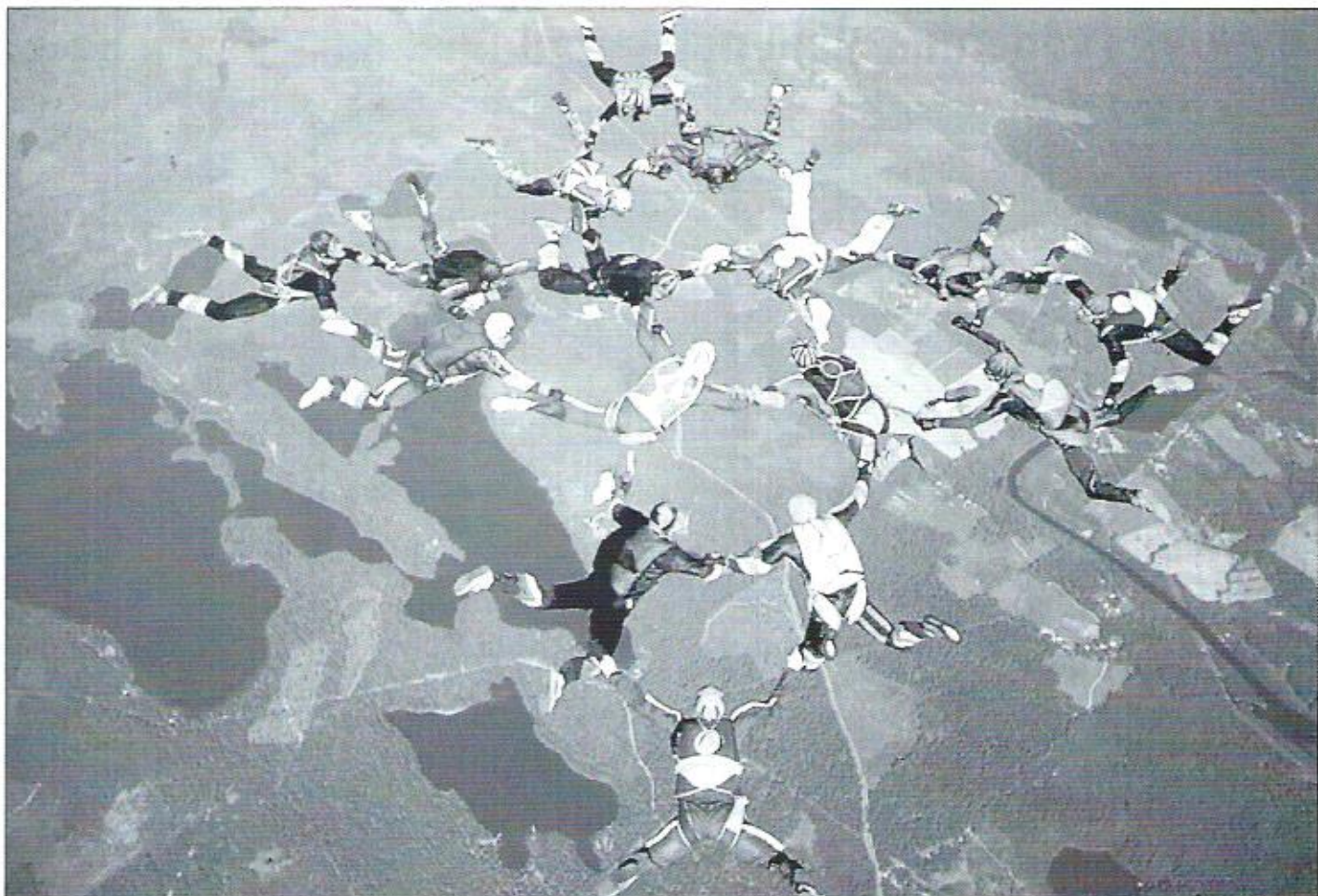

Idea ja sen toteutus

Suomessa kävi toukokuussa harjoittelemassa ruotsalainen 16-miehininen joukkue. Heidän kanssa aikansa turistuttua syntyi idea yhteispohjoismaisista 16-way-kisoista; yhdessä maassa kun ei ole tarpeeksi joukkueita. Näin aloittikin sitten suomalainen tarmokas kolmikko työn toteuttaakseen tämän upean idean. Kari Koiruranta, Ape Kuparisaari ja Matti Veikkola perustivat nk. 16-way organisaatiokomitean, joka aloitti suunnittelun. Ajankohdaksi päätettiin luontevasti RW-SM-kisojen ja Yyteri-boogien jälkeen toinen viikonloppu eli 24. -27. 8. Ilmoittautuminen alkoi torstai-iltana ja oli kolme päivää aikaa hypätä. Komitea rustasi kutsut kaikkiin Pohjoismaihin, teki säännöt, värväsi porukkaa ja muuta kisoissa tarvittavaa tavaraa kuten lihaa pippaloihin yms.

Työntekijöitä helpolla

Komitean jäsenet kuitenkin hyppäsivät itse joukkueissa,

joten perinteisesti vaikea työ oli edessä; piti värvätä organisaatio. Ongelmanahan Suomessa (ja varsinkin SLK:ssa) on aina ollut se, että ilmaisia työntekijöitä ei löydy sitten kirveelläkään, saati vielä kokeneita hyppäämisen tuntevia henkilöitä. Koiviksen ja Masan jo ennen juhannusta kokonaa joukkuetta verottivat erilaiset loukkaantumiset, mikä toisaalta takasi sen, että työvoimaa oli tarjolla. Timo Rantala otti kilpailujen johtajan valtikan ehjään käteensä, Rene kuvasi (Vellun lisäksi) selkää suorana maavideoita ja Forsen "liikuntakyvyttömänä" oli juryn puheenjohtaja. Lisäksi vielä toinen jalkavammainen, Minna Rasilainen, ajeli rätiltä ja hoiteli manifestia. Terveitäkin saatiin joukkoon, kun kuvankaunis Laura Hintikka hoiteli sihteerin tehtäviä (eli kaiken). Loppujen lopuksi ei kisojen läpivienti välttämättä tarvitse aktiivista henkilökuntaa paljoakaan, hyvin suunniteltuna pärjätään vähällä.

Sääntöinä tarkoitus hypätä

Säännöt kisoihin oli tehty lyhyiksi, henkenä että porsaanreikiä ei etsitä. Jokaisella oli tärkeämpääkin tekemistä kuin mussutus: hypätä. Tämä perustotuus on monta kertaa unohtunut kansallisissa kisoissamme, vai onko kenties liikaa panoksenä!?

Hyppyjä oli tarkoitus hypätä harjoituskierroksen lisäksi

kuusi, vähintään kahden jälkeen olisi sijoitukset jaettu. Hyppykorkeus 4 km, toiminta-aika 50 sek. Hyppymahdollisuudet haluttiin kuitenkin maksimoida. Sekvenssiä hypättäisiin 3-4 km korkeudesta. Aika sen mukaan mitä kierroksen matalimmalta hypänyt sai korkeutta. 2-3 km sääällä olisi hypätty arvotun sekvenssin ensimmäinen kuva nopeuskuvana. Alle 2 km ei hypättäisi lainkaan turvallisuustekijöiden takia. Purkukorkeuteen mennessä eivät kaikki hypääjät olisi välttämättä samalla tasolla ja aukaisuissa olisi voinut tulla epäselvyyksiä. Nopeuskuvissa pisteitä nopein saisi 3, toiseksi nopein, 2 jne.

Uusinnat esim. huonon sään takia, varusteiden aukamiset koneessa, ym. muut seikat oli hinnoiteltu niin, että nousu maksoi joukkueelle aina hypyn hinnan, 50 mk. Joukkueesta itsestään oli kiinni lähtisivätkö ylös vai eivät. Näin ei järjestäjälle aiheutunut lisäkustannuksia lainkaan ja voitiin olla perimättä jopa ilmoittautumismaksukin.

Ilmavideot, pelastus tulevaisuudessa

Tuomarointi tapahtui kahdella maavideolla sekä tarpeen mukaan joukkueen omalla ilmavideolla. Ja tarvetta oli! Kisoissa hypättiin neljä hyppyä, joista vain yksi oli maasta arvosteltavissa. Kaikki hypyt taasen voitiin tuomaroita ilmavideoil-

la. Tämä nopeuttaa (ja mahdollistaa?) kisojen läpivientiä huomattavasti. Toivottavasti tähän päästäisiin piakkoin myös RW-SM-kisoissa.

Myöskään spottauksessa ei tule ongelmia kun joukkue voi itse spotata koneesta. Maasta spotattunahan mennään yleensä helpommin pieleen, varsinkin 16-miehisillä, joiden kiipeäminen voi kestää melko kauan. Näin ollen ei jokaista pilvenhattaraa tarvinnut väistää maavideoiden takia. Ja jos "onni" käy matkassa voidaan nähdä jopa ilmavideokuvaajan oma cutaway joskus, kuten nähtiin Mansoniemen vvk-keikka.

Ja kansainvälisyyttä riiti

Kutsu oli lähetetty kaikkiin Pohjoismaihin hyvissä ajoin kesäkuussa. Sovittiin, että kaksi joukkuetta/maa saisi osallistua. Enemmänkin, jos joukkueita ei muuten tule tarpeeksi. Tanskalaisten 8-way oli ikävä kyllä treenaamassa MM-kisoja varten ja norjalaiset taasen olivat menneet Texeliin, jossa oli myös 16-waykiset (ei oltu Suomessa tietoisia). Länsi-Ruotsin kavereita ei näkynyt, mutta onneksi Tukholman ympäristöstä tuli yksi joukkue, nimeltään Hirvenkullit. Joten ilmassa oli kansainvälisen urheilujuhlan tuntua.

Suomesta ilmoittautui kolme joukkuetta: Tarjan pojat Koiviksen johdolla, Joukon kosto Hupiksen luotsaamana sekä

Heilimon Ylijäämä. Harjoituskierroksella joukkueet hyppäsivät heti näyttävästi. Tarjan pojat ja Joukon kosto saivat kolme pistettä, Hirvenkulli Ruotsista kolme kuvaa, joista 2 pistettä voitiin vain tuomaroita sekä Ylijäämä teki 13 pistettä, mikäli kuvassa kiinnolleet olisi laskettu pisteiksi.

Kisoissa olisi tullut onnistuessaan erittäin jännittävät. Hyvällä omallatunnolla ilmavideoita katsellessa voi sanoa, että kolme kärkijoukkuetta hyppäsivät aivan yhtä hyvin. Yhden hypyn perusteella ei minikäänlaisia eroja ollut havaittavissa joukkueiden työskentelyssä.

Toiset traditionaaliset...

Kilpailuja päätettäessä oltiin kuitenkin yhtä mieltä siitä, että idea 16-miehisten kisojen järjestämisestä oli erittäin hyvä ja "perinnettä" pitää jatkaa. Ruotsalaiset lupailivat järjestää seuraavat ensi vuonna, joko omasta uudesta Twin Otterista tai vuokrakoneesta. Jos eivät järjestä, sen tekevät taatusti suomalaiset. Ja tyylillä: rahaa ei rohmuta, hyppäämään pitää päästä!

Näillä keinoin nostetaan tasoa myös suuremman sekvenssin hyppäämisessä. Kansallinen 50-way, 16-way sekvenssiä... joten mallia maailmalle; kyllä meilläkin osataan.

Teksti Timo Rantala
Kuvat Pekka Palotie

Hyppyturvallisuus säilynyt kohtuullisena

KUVA: PEKKA PALOTIE

PAINELAUKAISIJAT PELASTAJINA ITSEAUKAISUOPPILAILLA

Ainakin kaksi kertaa sai oppilashyppääjä viime kesänä kiittää hengissä säilymisestään painelaukaisija FXC:tä, jota joskus on kovasti parjattukin, sillä se aukeilee välillä omia aikojaan. Tosi tilanteessa sitä kuitenkin tarvittiin kun itseaukaisuoppilailta katosi ajan taju ja oikea vapaapudotusasento eikä avauskahvaa löytynyt.

Vaatimukset siitä, että FXC:t on määrättävä oppilaille pakollisiksi ovatkin nostaneet päätään. Suositeltavia ne ainakin ovat, sillä ihmishengen pelastava laite on mittaamattoman arvokas.

Vuonna 1989 ilmailuhallituksen raportoitiin 92 kertaa laskuvarjohyppääjän vaaratilanteesta, loukkaantumisesta tai muusta sen kaltaisesta syystä. Vuonna 1988 raporteja tehtiin yksi enemmän ja vuonna 1987 niitä rustattiin 73. Vuoden 1988 nousu selittänee se, että hyppymäärät lisääntyivät koko maassa rajusti ja se näkyy suoraan vaaratilanneraporttien määrässä.

Ennakkotietojen ja huhujen mukaan koko valtakunnan hyppymäärä on edelleen kulu-neena kesänä ollut nousussa, joten sen perusteella voidaan kai päätellä, että turvallisuustaso on pysynyt ainakin ennallaan ellei parantunut.

Aina täytyy pitää mielessä pikku varaus, sillä kaikkia ilmailumääräyksen mukaisia vaaratilanteita tai tilanteita joista olisi voinut aiheutua vaaraa ei varmastikaan raporteihin saakka tuoda julki. Toisaalta ei ole mitään syytä miksi tällaiset tapaukset olisivat yhtäkkiä lisääntyneet rajusti. Siispä uskokaamme siihen, että turvallisuustasomme on pysynyt kohtuullisena.

Oppilaiden osalta raportoitiin viranomaisen suuntaan 58 kertaa, mikä on laskujeni mukaan 63 prosenttia kaikista vaaratilanteista. Kerhojen käänteistä ykköspaikkaa piti hallussaan Helsinki, joka raportoi 15 oppilasvaaratilan-

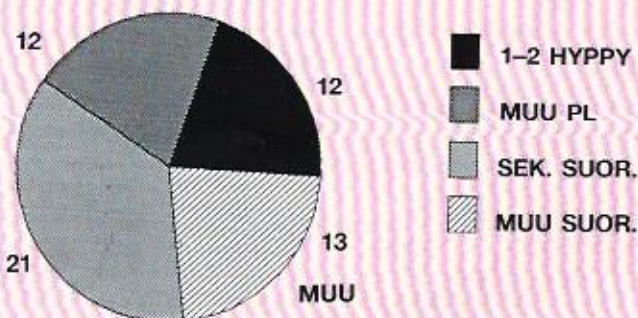
netta. Se ei sinänsä ole kovin kummallista, sillä Helsingissä hypätään noin 25 prosenttia koko maan hypyistä. Käänteisen tilaston hopeatilan sai Turku yhdeksällä vaaratilanteella ja pronssia Kanta-Häme eli Räyskälän väki. Sieltä raporteja tehtiin kuusi.

Koska oppilas on selvästi riskiryhmää, niin tässä jutussa keskitytään oppilasvaaratilanteisiin, mutta lupakirjahyppääjiä ei suinkaan ole unohtettu, vaan jutun loppuosassa on heidän osastonsa.

Esimerkitapaukset on otettu täysin satunnaisesti. Mitään paikkakuntaa ei ole haluttu suosia toisten kustannuksella.

Esimerkit ovat kuitenkin sellaisia, että vastaavia tapauksia on voinut sattua muuallakin. Tämä luettelo ei listaa epäonnekkaita mäystimia, surkeita kurjimuksia tai muuten vain toivottomia tapauksia, joiden pitäisi hakeutua postiliinin maalauksen pariin, vaan on tarkoitettu ihan vakavasti otettavaksi opittavaksi asiaksi. Suurimman osan tämänkin vuoden vaaratilanteista olisi voinut välttää, jos hyppääjä olisi osannut toimia oikein.

Mille oppilaille tulee vaaratilanteita

Aika ja paikka: huhtikuu, Imatra

Hyppääjä: mies, 3 hyppyä
Varusteet: Manta, Magic, Campus

Tapahtuma: Avauksen jälkeen takahelma jäi sisään. Pumpausyritykset eivät autaneet. Maakouluttaja joutui antamaan kuvun irtipäästökäskyn.

Entäs sitten: Vaikka oppilaalla vain kolme hyppyä, niin siitä huolimatta pitäisi olla valmius käyttää varavarjoa alusta asti jos tarvetta on. Maakouluttajan avulla (tässä tapauksessa) hyppääjä vältti loukkaantumisen mikä olisi ollut todennäköistä jos hän olisi laskeutunut vajaatoimisella patjalla.

Aika ja paikka: maaliskuu, Helsinki

Hyppääjä: mies, 1 hyppy
Varusteet: Manta, Vector

Tapahtuma: Normaaliilta vaikuttanut laskeutuminen alastuloalueelle. Oletettavasti jalat eivät olleet riittävän tiukasti yhdessä, sillä alastulos hyppääjän pohjelu murtui. Tuuli on hiljainen, keskituuli 2 metriä sekunnissa.

Entäs sitten: Tyynen puoleinen keli ja kokematon hyppääjä, joka ei osaa (eikä Helsingissä saa) höyhentää, on joskus huono yhdistelmä. Aikaisen ajankohdan vuoksi maa on ollut vielä aika kovaa, joten suurelle virheelle alastulossa ei ole ollut sijaa. Pitäisikö ekahyppyläisiä hyppyyttä vain 4–6 m/s tuulella, jolloin vauhti maahan nähden ei niin kova? Vaikeuttaisi tosin entisestään oppilaiden alkuunpääsyä hyppyrullalla. Tehokas (vieläkin tehokkaampi) maakoulutus?

Aika ja paikka: huhtikuu, Räyskälä

Hyppääjä: mies, 13 hyppyä
Varusteet: Raider, Phantom 24, Vector

Tapahtuma: Uloshyppy kaatui lievästi oikealle kyljelle, kupu tuli sisäpussista ulos ennen kuin punokset olivat suorana. Vasen puoli kuvusta kehittyi normaalisti, oikea puoli oli epämuodostunut. Hetken kuluttua kupu näytti normaalilta, mutta osa punoksista oli takertunut repun läppään ja kupu alkoi pyöriä. Hyppääjä päästi kuvun, käytti varavarjoa ja laskeutui turvallisesti.

Entäs sitten: Hyppymestari arvioi tapahtumaan vaikuttavaksi syyksi sen, että hyppääjän asento lähdön jälkeen oli kallellaan. Pakkausvirhe ei hyppymestarin mukaan ole mahdollinen, sillä hän oli itse tarkastanut punostuksen. Oppilas oli harjoitellut uloshyppyä runsaasti. Harjoitusveto-

hyppyllä kahvan saaminen on joskus niin tärkeää, että perusasennon ottaminen unohtuu.

Aika ja paikka: huhtikuu, Helsinki

Hyppääjä: mies, 2 hyppyä
Varusteet: Drakkar, Vector

Tapahtuma: Uloshyppysä antenni irtosi radiosta, jolloin oppilas ei kuullut maakouluttajan ohjauskäskyjä. Myötätuuliosalla oppilas arvioi väärin kuvun liitämisen ja joutui liian paljon tuulen alapuolelle eikä päässyt enää takaisin laskeutumisalueelle. Oppilas tuli alas kovalle ja epätasaiselle pellolle, jolloin oikean jalan nilkka murtui.

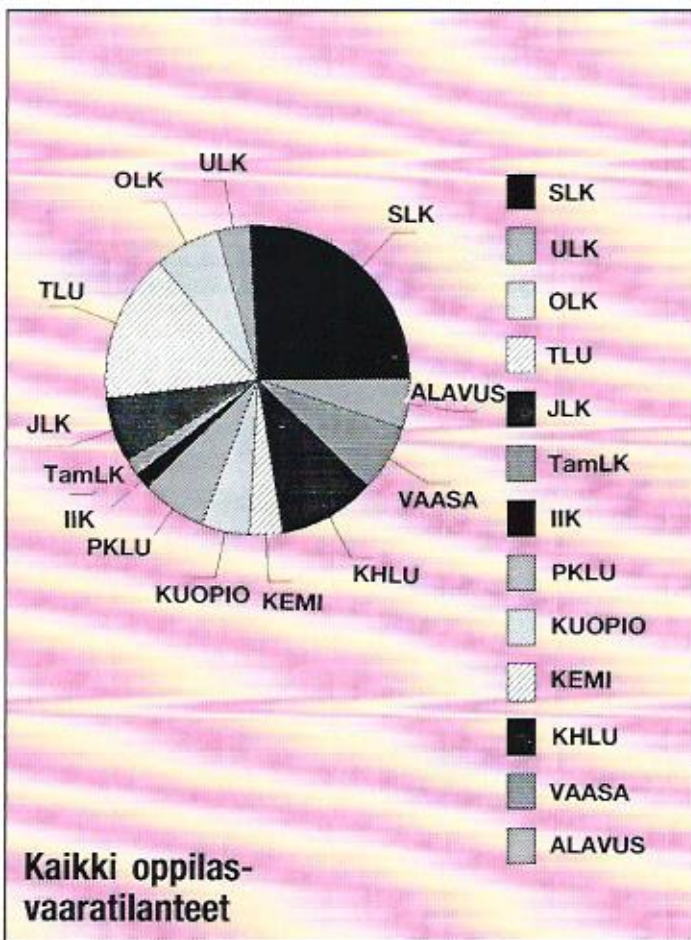
ta ei seurannut loukkaantumista.

Entäs sitten: Hyppymestari epäilee, että radioiden teknikkassa on epävarmuutta. Sen lisäksi hän arvelee syyksi 'naisen logiikkaa'.

Hyppymestarin lohdutukseksi voidaan kuitenkin kertoa, että myös miehet ovat laskuvarjohyppäämisen historiassa tehneet ohjausvirheitä, vieläpä kuluneen vuoden aikana. Onpa käynyt joskus niinkin, että mies on omien virheidensä takia päätenyt oikein sairaalahoitoon saakka.

Aika ja paikka: syyskuu, Turku

Hyppääjä: mies, 2 hyppyä

Entäs sitten: Hyppymestari toteaa, että radion antenni pitäisi saada kiinnitettyä siten, että se ei irtoa. Helsingissä otettiin kauden kuluessa käyttöön kypärät mallia Turku, jossa irtoantenneja ei enää ole.

Aika ja paikka: huhtikuu, Jyväskylä

Hyppääjä: nainen, 1 hyppy
Varusteet: Manta, Vector

Tapahtuma: Avauksen jälkeen oppilas ajoi myötätuuleen ja ajautui pitkälle alatuulen puolelle. Vaikka oppilas oli radio-ohjauksessa, niin siitä ei ollut apua, koska hyppääjä ei noudattanut saamia ohjeita. Epäselväksi jäi kuuliko oppilas kaikki komennot. Tapaukses-

Varusteet: Manta, Phantom 28, Chaser Student

Tapahtuma: Oppilas lähti strevasta roikkuen ja otti hyvän X-asennon ja taivutuksen. Apuvarjo takertui heti repusta lähdettyään oppilaan vasempaan käteen. Oppilas tekee normaalin varavarjokeikan noin 6–7 sekunnin kuluttua. Kun varavarjo oli auki, päävarjon sisäpussi roikkui hyppääjän jaloissa.

Entäs sitten: Kyseistä uloshyppytapaa ja aukaisujärjestelmää käytettäessä on mahdollista, että apuvarjo osuu hyppääjän käteen. Tässä tapauksessa apuvarjo takertui niin tiukasti, että pakkolaukaisuhinnan tarrasidos ei jaksanut irrottaa sitä kädestä.

– Onko mahdollista, että varusteista tai uloshyppytavasta löytyisi muutettavaa, jolloin näin ei kävisi?

Aika ja paikka: syyskuu, Helsinki

Hyppääjä: nainen, 16 hyppyä

Varusteet: Magic, Lo-Po 26, Vector

Tapahtuma: Oppilaan piti hypätä 3–5 sekunnin vapaaudotus, joka oli hänen toinen itseaukaisuhyppynsä. Uloshyppy oli epävakaa, jonka jälkeen oppilas meni etuvoltin kautta selälleen ja jatkoi selkästabiilissa ja lattakierteisessä 25 sekuntia. Hyppy kelloitettiin koneesta.

Hän avasi lopulta päävarjon, mutta FXC oli jo laukaisut varavarjon noin 100–150 metrin korkeudella. Päävarjo jäi sisäpussiinsa ja myös repun sisään. Se putosi pois repusta vasta kun varavarjo oli auki ja jäi roikkumaan oppilaan alapuolelle.

Oppilas ei ollut vetänyt kuvun irtipäästökahvasta eikä varavarjon kahvasta.

Hyppymestari pitää melkoisen varmana, että painelaukaisija pelasti hyppääjän hengent. FXC toimi asetuskorkeuden alapuolella, mutta mesun arvion mukaan se, että varavarjo oli auki niinkin alhaalla voi johtua myös siitä, että varjon täydelliseen kehittymiseen menee myös aikaa. Oppilas laskeutui turvallisesti varavarjolla kentän ulkopuolelle.

Entäs sitten: Hyppymestari toteaa, että vastoin annettuja ohjeita oppilas yritti korjata asentoaan, jolloin hän menetti sekä ajan- että korkeudentarkkailukyvyyn. Oppilaan ensimmäinen itseaukaisu oli sujunut ongelmitta. Hyppymestari ehdottaa, että koulutusta tehostetaan siinä vaiheessa kun oppilas siirtyy itseaukaisuhyppyyhin. Pakolliset FXC:t kaikille oppilaille?

Aika ja paikka: kesäkuu, Helsinki

Hyppääjä: mies, 2 hyppyä
Varusteet: Drakkar ja Vector

Tapahtuma: Nilkka murtui alastulossa. Oppilaan jalat olivat liian koukussa edessä. Tuulta oli 4 metriä sekunnissa.

Entäs sitten: Huono alastuloasento oli selvästi tapahtuman syy, sillä tuulesta olisi periaatteessa ollut jo apua ja oppilas oli tietävästi vastatulessa. Oppilas yritti ilmeisesti ottaa vastaan maakosketusta työntämällä jalkoja eteen. Miten saadaan oppilaan selkäyttimeen se, että ei saisi harata väistämätöntä vastaan, vaan antaa vauhdin ja liikkeen jatkaa kierähdyksellä?
jatkuu... →

Maakouluttajat ovat aika perusteellisen maineessa Helsingissä, mutta yksilöllisiä eroja oppimisessa on niin paljon, että koulutusta pitänee entisestäänkin tehostaa. Tapahtumaan vaikutti osaltaan hyppääjän vähäinen kokemus, mille hän itse ei tietenkään voinut mitään.

Aika ja paikka: kesäkuu, Jyväskylä

Hyppääjä: mies, 16 hyppyä

Tapahtuma: Hyppääjän piti hypätä 8–10 sekunnin vapaa. Uloshypyn jälkeen kaikki sujui hyvin seitsemään sekuntiin asti, jolloin hyppääjä joutui lievästi lattiakierteeseen. Kun 15–16 sekuntia oli kulunut, aukesi varavarjo. Jälkeenpäin ei pystytty varmuudella selvittämään avasiko varavarjon FXC vai tekikö avauksen hyppääjä itse.

Entäs sitten: Hyppääjä laskee aikaa ja oli katsonut mittariin ensimmäisen kerran noin 600 metrin korkeudessa. Silloin hän teki päätöksen varavarjon käytöstä ja teki omien sanojensa mukaan oikeaoppisesti varavarjon käytön (pampula+kahva).

Hyppymestari toteaa, että hyppääjä oli päästetty hyppäämään yllättävän pitkää vapaata, vaikka laskeminen, ajantaju, ja mittarin seuraaminen olivat huonoa. Eikö oppilas tässä vaiheessa automaattisesti seuraa aikaa vain laskemalla? Mittarin seuranta tulee ohjelman mukaan vasta 12 sekunnin vapaapudotussuoritusten jälkeen.

Aika ja paikka: heinäkuu, Vaasa

Hyppääjä: mies, 15 hyppyä

Varusteet: PC MK I, Lo-Po 26, Chaser

Tapahtuma: Kahdeksan sekunnin vapaan alku sujui hyvin, mutta noin kolmen sekunnin jälkeen oppilas kääntyi selälleen ja avasi varjonsa. Varjo purkautui oppilaan jalkojen välistä ja avautui osittain. Noin kymmenen sekunnin kuluttua oppilas käytti varavarjoa.

Entäs sitten: Avausasento ei ollut kovin hyvä ja tämä aiheutti vajaatoiminnan. Oppilas ei itse nähnyt kupua, mutta päätteli jotain olevan vialla, koska kupu pyöri ja heilahteli voimakkaasti. Varavarjo oli auki noin 700 metrissä eikä alastulossa ollut ongelmia.

Hyppymestari painottaa, että laukaisuasennon tärkeyttä on korostettava.

Aika ja paikka: elokuu, Turku

Hyppääjä: nainen, 19 hyppyä

Varusteet: Raider, Chaser

Tapahtuma: Oppilas lähes-

tyi maata finaalissa kun hän noin 10 metrin korkeudella alkoi jarruttaa. Arviolta viiden metrin korkeudessa kupu sakasi ja oppilas putosi maahan 'kuin kivi'.

Entäs sitten: Tapahtuman syyksi selvisi, että oppilas oli kietonut ohjauspunokset pari kertaa käsiensä ympäri, jolloin sakkaamattomaksi viritetty oppilaspäävarjo tietenkin sakasi.

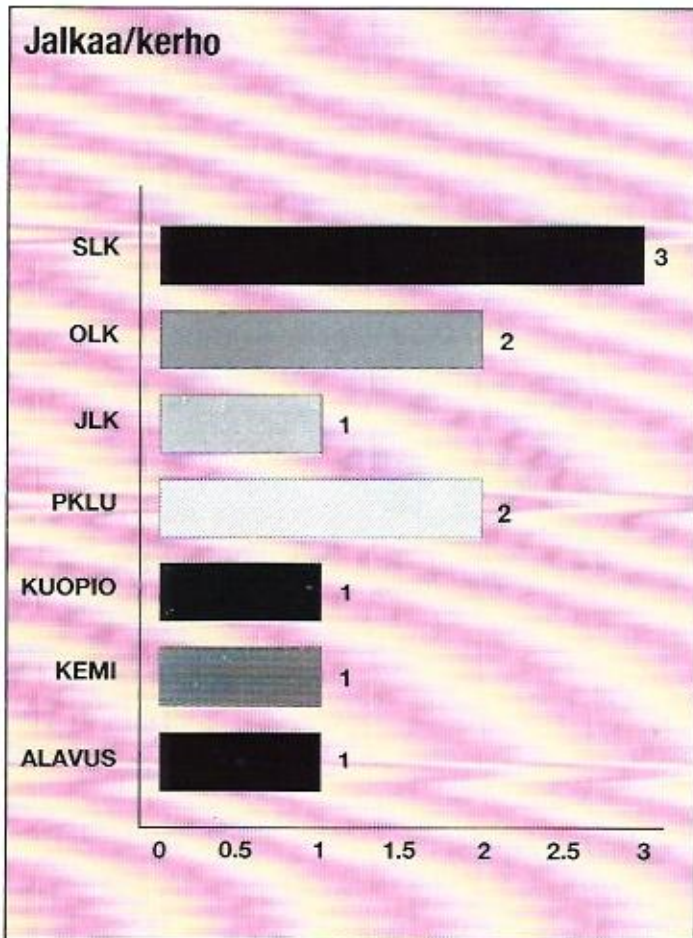
Tapahtuma oli niin sanottu oma vika, sillä oppilaan on täytynyt tietää mitä seurauksia on ohjauspunosten 'lyhentämisellä'. Jos hän ei tiennyt sitä ennen hyppyä, niin asia todennäköisesti selvisi hänelle. Ohjausoppitunneilla alkeiskurssilla pitäisi käydä läpi

vun irtipäästökahvasta ja varavarjon kahvasta opetettulla tavalla. Varavarjo oli auki noin 500 metrin korkeudessa.

Entäs sitten: Koska oppilas pyöri, hän ei onnistunut näkemään kahvaa. Hän yritti löytää sen käsikopelolla, mutta ei onnistunut. Lisäharjoittelulla ongelma ratkennee. Harjoittelu tosin kannattaa tehdä maassa esimerkiksi rullalaudan päällä tai pöydällä, jolloin hyppääjä on suunnilleen luonnollisessa ilma-asennossa ja kahva löytyy samasta paikasta kuin taivaallakin.

Aika ja paikka: toukokuu, Jyväskylä

Hyppääjä: mies, 14 hyppyä
Varusteet: Manta, Vector

myös virhetoiminnot. (Ehkä näin on tehtykin, mutta oppilas ei sisäistänyt juttua.)

Aika ja paikka: toukokuu, Helsinki

Hyppääjä: mies, hyppymäärä ei selvinnyt, koska valokopio epäselvä, kuitenkin oppilas

Varusteet: Drakkar, Lo-Po 26, Vector

Tapahtuma: Oppilas harjoitteli ensimmäistä hyppyä kädestä päästettävällä apuvarjolla, jolloin vapaan pudotuksen aika yleensä noin 8–10 sekuntia. Tässä tapauksessa oppilas alkoi pyöriä voimakkaasti kymmenen sekunnin jälkeen. Hän ei nähnyt avauspampulaa, joten hän veti ku-

Tapahtuma: Oppilas kaatui selälleen ensimmäisellä itseaukaisuhypyllään. Hän tarttui kiinni apuvarjon yhdyspunoksesta ja piti siitä noin kolme sekuntia. Sen jälkeen hän laskee apuvarjon irti. Kupu ei kuitenkaan kehittynyt täydellisesti vaan oikeanpuolimmaisesti tunnelit jäivät kiinni. Vajaatoiminen kupu alkoi pyöriä.

Oppilas itse kertoi, että toinen käsi oli jäänyt kiinni punoksiin. Vajaatoiminnan lisäksi punokset olivat kierteellä. Oppilas poisti kierteet ja veti sen jälkeen takimmaisista kanto- viilekkeistä. Noin 500 metrin korkeudessa kupu kehittyi normaaliksi.

Hyppääjä kertoi jälke-

pahtuman aikana neljä kertaa korkeusmittaria. Ellei hän olisi saanut sotkua selväksi, hän olisi käyttänyt varavarjoa muutaman sekunnin kuluttua.

Oppilaan kanssa käytiin tapausta läpi, ja hänelle oli koulutuksessa kerrottu, että hyvä x-asento on tärkeä, samoin taivutus. Sen sijaan oppilaalle oli jäänyt epäselväksi miksi ko. asiat ovat tärkeitä.

Entäs sitten: Huonon avausasennon takia (selällään) oppilas pystyi tarttumaan yhdyspunokseen ja tästä seurasi vajaatoiminta. Hyppymestarin mukaan oppilaalle on koulutuksessa painotettava hyvän x-asennon ottamista ennen varjon avaamista. Samalla tulee riittävän selvästi kertoa mitä tapahtuu ja miksi jos asento on huono.

Ensimmäiset itsarit ovat hyppynä vaikeita, ja kouluttaminen niitä varten erittäin tärkeää. Ehkäpä oppilas joskus lähtee ensimmäiselle itsarille liian kiireellä kun sekä oppilas että mesu ovat niin tyytyväisiä kun viimeinen harjoitusveto oli hyväksytty. Uuden asian omaksuminen vie tietyn ajan eikä sitä voi jouduttaa määrätömästi. Kuivaharjoittelua peliin ja paljon.

Aika ja paikka: syyskuu, Helsinki

Hyppääjä: mies, 28 hyppyä
Varusteet: Manta, Lo-Po 26, Vector

Tapahtuma: Oppilaan piti hypätä 12 sekunnin vapaa. Alku meni hyvin, mutta avauskorkeudessa oppilas ei löytänyt kahvaa. Hän alkoi pyöriä kun yritti etsiä kahvaa. Korkeuden tarkkailu ja laskeminen unohtuivat ja hyppymestarin arvion mukaan FXC avasi varavarjon 100–200 metrin korkeudella. Yksi silminäkijä arvioi, että oppilas oli varavarjon varassa 10–15 sekuntia, joten varavarjo on avautunut erittäin matalalla. Oppilas oli vetänyt molemmista kahvoista, jotka roikkuivat valjaissa vielä maassakin. Niitä ei kuitenkaan ollut vedetty loppuun asti. Jälkeenpäin ei voitu varmuudella selvittää oliko FXC avannut varavarjon ennen oppilasta.

Oppilas itse oli sitä mieltä, että hän oli avannut varavarjon 500–600 metrin korkeudessa. Alastulo tapahtui turvallisesti kentän ulkopuolelle.

Entäs sitten: Kyseisissä Vector-valjaissa vatsahihnan tarrassa oleva valjaiden erillinen osa, jossa varsinainen kahvan vajjeriputki kulkee, oli ilmavirran vaikutuksesta taitunut huomattavan taakse. Vain varmistusneppari esti kahvaa taittumasta aivan taakse. Hyppymestarin arvion mukaan tämä on saattanut ai-

heuttaa sen, että oppilas ei nähnyt kahvaa. Aivan näkymättömiin ei kahvan oranssilla pampulalla varustettu pää ntkään päässyt, mutta se oli selvästi taaempänä kuin tavallisesti.

On siis mahdollista, että oppilas ei nähnyt kahvaa. On myös mahdollista, että hän ei katsonut sitä kunnolla.

Hypymestari toteaaakin, että oppilas ei missään tapauksessa toiminut koulutuksen mukaisesti, sillä jos päävarjon kahvaa ei löydy parin yrityksen jälkeen, niin käytetään välittömästi varavarjoa. Oppilaan lattakierre lienee vaikuttanut ajan tajan menetykseen. Oppilas otti 'ylimääräistä' vapautta suunnitellun 12 sekunnin lisäksi noin 15 sekuntia. Hypymestarin näkemyksen mukaan FXC pelasti oppilaan hengen.

Hypymestari huomauttaa myös, että Vector-tandemien kahvaversioiden tarran kiinnitys tulisi tarkastaa. Sen lisäksi oppilaille tulisi terottaa oikean toiminnan merkitystä.

Aika ja paikka: syyskuu, Helsinki

Hypääjä: mies, 36 hyppyä
Varusteet: Magic, Lo-Po 26, Vector

Tapahtuma: Oppilaan käännösharjoitus sujui hyvin. (3x360 o/v) Oppilas avasi varjonsa oikeassa korkeudessa, mutta kupu kehittyi vain osittain. Vajoamisnopeus ei hidastunut merkittävästi. Oppilas käytti varavarjoa ja laskeutui ilman ongelmia.

Entäs sitten: Kun pääkupua tutkittiin hypyn jälkeen, todettiin että se oli ruttuna, pahasti sekaisin. Vajaatoiminnan syy ei selvinnyt, mutta varjon huolellisempi pakkaaminen ja tarkastus olisivat saattaneet estää tapahtuman.

Aika ja paikka: toukokuu, Alavus

Hypääjä: nainen, 20 hyppyä

Varusteet: Raider, Vector (?)

Tapahtuma: Oppilaan varjossa oli avauksen jälkeen reilut 10 kierrosta kierteitä. Oppilas potki ne auki ja alkoi sen jälkeen ohjailta varjoaan. Hän ohjasi metsän päälle ja viipy siellä liian kauan. Oppilas siirtyi liian myöhään myötätuulisalle eikä ehtinyt kääntää varjoaan ajoissa vastatuuleen. Alastulo sivumyötäiseen. Oppilaalta meni olkapää sijoiltaan ja hänen nilkkansa murtui.

Entäs sitten: Inhimillinen arviointivirhe. Koulutuksessa pitänee painottaa vieläkin enemmän sitä, että varjo on käännettävä ajoissa vastatuuleen.

leen, sillä koukkulaskun seuraukset voivat olla todella ikävät.

Aika ja paikka: toukokuu, Helsinki

Hypääjä: mies, 44 hyppyä
Varusteet: Manta, Lo-Po 26, Vector

Tapahtuma: Oppilas hypäsi ensimmäistä ryhmähypyään HM-oppilaan kanssa. Purkukorkeus 1 100 metriä. Oppilas kertoi jälkepäin, että hänen lasinsa olivat huurtuneet, joten hän ei nähnyt kunnolla mittaria. Oppilaan ajantaju katosi, sillä hän itse laski ottaneensa vain muutaman sekunnin vapaata, mutta todellisuudessa vapaata tuli purun jälkeen yli 12 sekuntia en-

purkukorkeutta ensimmäisillä kuviohypyillä nostaa 1 300 metriin?

Aika ja paikka: lokakuu, Helsinki

Hypääjä: mies, 47 hyppyä
Varusteet: Raider, Lo-Po 26, Vector

Tapahtuma: Avauksen jälkeen slider jäi ylös, jolloin kupu jäi streameriksi. Hypääjä suoritti oikeaoppisen kuvunpäästön ja laskeutui varavarijolla. Hän ei loukannut itseään.

Entäs sitten: Hypymestari arvioi, että pakkaamisen yhteydessä slider on viety liian ylös, jolloin on mahdollista että se takertuu kiinni. Pakkaus-koulutuksessa painotettava

kaan erehdys oli hänen, koska HM:n olisi itse pitänyt briefata keikka eikä luottaa toisiin. Turvamarginaali jäi hypyllä aika vähäiseksi. Kahden peräkkäin hyppäävän porukan välillä (vaikka olisikin joukossa yksinäinen hyppääjä) pitää olla riittävä väli. Helsingissä käytetään kokemuksista viisastuneina kahdeksan sekunnin väliä "jengeillä". Mitä muualla?

Aika ja paikka: maaliskuu, Räyskälä

Hypääjä: nainen, 51 hyppyä

Varusteet: Raider, Vector

Tapahtuma: Hyppääjä lähti harjoittelemaan MM-sarjaa 2 500 metrin korkeudesta. Hän avasi omasta mielestään varjonsa siten, että se oli auki 600:ssa metrissä. Silminnäki-jät ja hypymestari olivat sitä mieltä, että varjo oli kehittyneenä noin 500 metrin korkeudessa. Slider oli aivan ylhäällä ja kupu vajosi huomattavasti nopeammin kuin tavallisesti. Oppilas ei kuitenkaan tätä havainnut. Oppilas tarkasti kuvun avauksen jälkeen ja potki muutaman kierteen auki. Hän ei kuitenkaan enää katsonut tuleeko slider alas vai ei. No, se tuli alas loppuvadossa.

Entäs sitten: Pieni huolellisuus kuvun tarkastuksessa olisi ehkä poikaa. Oppilas jo varsin kokenut, pitäisi tietää homman nimi.

Lupakirjahypääjä

Aika ja paikka: huhtikuu, Jyväskylä

Hypääjä: mies, 390 hyppyä

Varusteet: Fury, Firelite

Tapahtuma: Neljän kupurelatiivihypy, jossa viimeisenä torniin tullut tuli niin rajusti kuvaan, että kolmas hyppääjä tuli punosten läpi. Sotku ei selvinnyt, joten hyppääjä käytti varavarjoa.

Kolmas hyppääjä: mies, 460 hyppyä, varusteina Fury ja NAA 22.

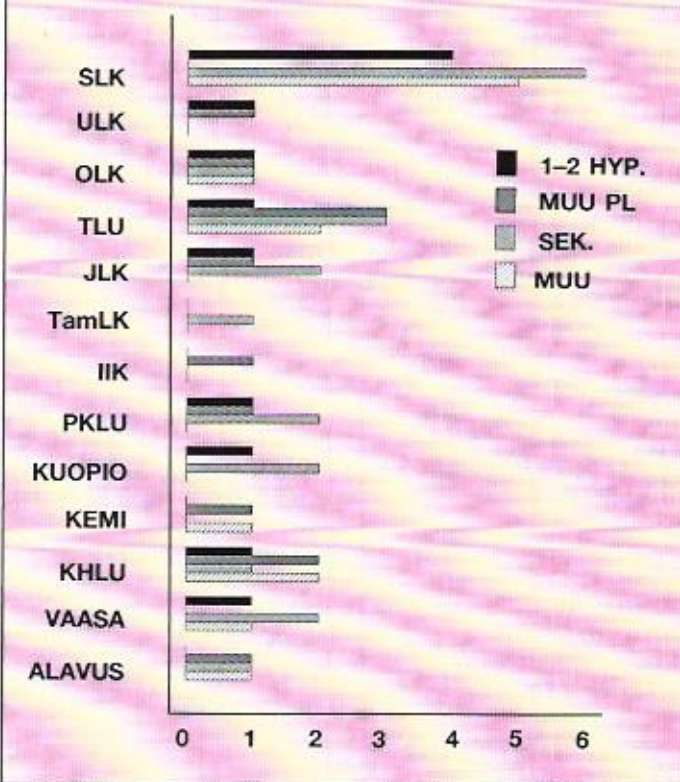
Hyppääjä tuli kolmantena torniin normaalisti. Kun neljäs tuli sisään, alkoi kanto loppua kolmannen kuvusta. Numero neljä tuli takaviistosta kovalla vauhdilla, jolloin numero kolme joutui kuvun ja punosten ympäröimäksi. Punokset kiertoutuivat pahasti kolmosen ympärille. Neuvottelun jälkeen alempi päästi kuvun ja numero kolme selvitti itsensä sotkusta ja käytti varavarjoa.

Entäs sitten: Tuttu juttu CRW-rintamalta. Malttia mukaan.

Aika ja paikka: Kemi, syyskuu

Hypääjä: mies, 100 hyppyä
jatkuu... →

Minkälaiset oppilaat joutuu vaaratilanteisiin missäkin kerhossa

nen kuin oppilas avasi päävarjonsa. Samaan aikaan FXC avasi varavarjon.

Entäs sitten: Oppilaan on täytynyt tietää, että hän on varsin lähellä avauskorkeutta kun kuvio puretaan. Jos lasit huurtuvat, niin mikään ei olisi estänyt varjon avaamista siitä huolimatta. Kahva löytynee useilta tässä vaiheessa jo katsomattakin. Lasit olisi myös voinut repiä pois, mikä ei vie aikaa kuin sekunnin ja sen jälkeen korkeuden tarkkailu olisi taas onnistunut. Yli 40 hypyn kokemuksella pitäisi pystyä arvioimaan muutaman sekunnin ja yli kymmenen sekunnin ero vapaassa pudotuksessa.

Oliko hypy liian vaativa hyppääjän kyvyille. Pitäisikö

sitä, että slideria ei saa vetää ylemmäksi kuin mitä se kevyesti liikuttelemalla menee.

Aika ja paikka: kesäkuu, Turku

Hypääjä: mies, 55 hyppyä

Tapahtuma: Oppilas oli ns. itsenäisenä oppilaana koneessa. Hän hypäsi kahden kuviohyppääjän perään ja ohitti kuviota purkavat hyppääjät noin 20-30 metrin päästä kun oli avaamassa varjoa. Oppilaan avaus on saattanut lipsahtaa sovittua alemmaksi.

Entäs sitten: RW-hyppääjät briefasivat hypyn ja heidän mielestään oli parempi hypätä nimen omaan tässä järjestyksessä. Hypymestarin mu-

Varusteet: Strato Cloud, Lo-Po 26, Classic Flyer

Tapahtuma: Hyppääjä avasi 800 metrin korkeudessa. Hänen varjonsa oli vajaatoiminen, sillä siinä oli jakautunut kupu. Toisen ja kolmannen tunnelin välistä kulki kolme punosta kuvun yli. Puolijarrun avauksen jälkeen kupu alkoi pyöriä. Hyppääjä käytti varavarjoa ja laskeutui turvallisesti metsään.

Entäs sitten: Oman arvionsa mukaan 'pystypakkauksen' aikana punokset sotkeutuivat jollain lailla.

Aika ja paikka: Jyväskylä, lokakuu

Hyppääjä: mies, 650 hyppyä

Varusteet: Excalibur, Cricket, Talon

Tapahtuma: Ensimmäinen hyppy Excaliburilla. Kupu aukesi normaalisti. Sen jälkeen raju käänös oikealle ja sitten vasemmalle. Punokset olivat kierteellä, 'jaru jäi päälle'. Kupu jatkoi pyörimistä ja kierettä tuli lisää. Varavarjo peliin.

Aika ja paikka: Helsinki, toukokuu

Hyppääjä: mies, 754 hyppyä

Varusteet: Para-Foil 252, Piglet 2, Centaurus

Tapahtuma: Hyppääjä harjoitteli temppea. Avauskor-

keudessa hän ei löytänyt apuvarjon pampulaa, joten hän käytti varavarjoa. Hyppääjä totesi maassa, että pampula oli taskun sisällä.

Entäs sitten: Hyppääjä itse toteaa tapahtuneen syyksi huolimattomuuden. Hän epäilee, että kamojen tarkastus koneessa ennen uloshyppyä unohtui.

Viime vuonna saman asian takia oli ainakin kaksi varavarjokeikkaa ja toisella niistä hyppääjä loukkaantui vakavasti. Yksinkertaisesti vältettävissä oleva asia. Pampulan sijainnin voi mainiosti kokeilla juuri ennen uloshyppyä.

Aika ja paikka: Kuopio, toukokuu

Hyppääjä: mies, 215 hyppyä

Varusteet: Aqutron, Phantom 24, Jaguar

Tapahtuma: Päävarjo oli auki normaalikorkeudessa. Vasemman puoleinen ohjauslenkki oli luistanut käärmeensilmän läpi ja ohjauspunos oli sotkeutunut slideriin, joka jäi ylös. Kuvun vasen reuna jäi ruttuun. Hyppääjä käytti varavarjoa, joka oli auki 450 metrin korkeudessa. Tapahtuman syyksi hyppääjä arvelee huolimattontaa pakkaamista.

Entäs sitten: Hyppääjä saattaa hyvinkin olla oikeassa arviossaan.

Aika ja paikka: Helsinki, kesäkuu

Hyppääjä: mies, 469 hyppyä

Varusteet: Turbo

Tapahtuma: Varjo sakkasi noin metrin korkeudessa. Hyppääjä tuli maahan selälleen vasen käsi edellä.

Aika ja paikka: Pori, elokuu

Hyppääjä: mies, 1 200 hyppyä

Varusteet: Clipper

Tapahtuma: Tarkkuushypyllä hyppääjä oli finaalisissa noin 75 prosentin jarruilla. Lopussa hän kurkoitti jalalla eteenpäin ja ensimmäinen maakosketus osui takalastoon. Hyppääjä loukkasi alastulossa selkensä. Lääkäri totesi lannenikaman murtuman. Hyppääjä pääsi kuitenkin kotihoitoon samana iltana.

Entäs sitten: Kurkotus yhdistyneenä tarkkuushyppyä ajatellen varsin pieneen kupuun ja jaruttamiseen sekä alastuloalueen turbulentsisuus aiheuttivat loukkaantumisen.

Viime vuonna kurkottamalla loukkaantui yksi tarkkuushyppääjä Suomessa pysyvästi.

Aika ja paikka: Helsinki, elokuu

Hyppääjä: mies, 515 hyppyä

Varusteet: Cruslite, Swift, Mirage

Tapahtuma: Päävarjo ei lähtenyt repusta kokonaan ulos vaan jäi osittain sisäpuoleen. Hyppääjä käytti varavarjoa.

Entäs sitten: Päävarjo ei lähtenyt repusta kokonaan ulos vaan jäi osittain sisäpuoleen. Hyppääjä käytti varavarjoa.

Hyppääjä itse pitää todennäköisenä vajaatoiminnan syynä omaa pakkausvirhetään. Varjo oli pakattu nurmikolla tuulisella säällä, jossa todennäköisesti hyppääjä teki jotain pieleen.

Aika ja paikka: Lappeenranta, helmikuu

Hyppääjä: mies, 1 065 hyppyä

Varusteet: Para-Foil 282, Centaurus

Tapahtuma: Hyppääjä huomasi varjon varassa, että kantoviilekkeitä ja kantopunosia yhdistävä D-lenkki oli auennut ja venynyt. Hyppääjä laskeutui päävarjolla turvallisesti. Hypyn jälkeen hän huomasi, että D-lenkki oli kiertynyt auki eikä hän ollut huomannut sitä pakatessaan.

Entäs sitten: Tuttu juttu tämäkin. Kuuluu sarjaan tosi tarpeettomat. Muoviputken pätkä D-lenkin päälle auttaa asiaa kanssa.

Plandent oy

**Nopeasti,
tehokkaasti!**

*Me toimitamme Sinulle
hammashoitoalan tarvikkeet:
tarveaineet, instrumentit,
kaapistot, hammashoitolaitteet;
yksinkertaisesti: meiltä saat kaiken!*

Plandent-myymälät:

Helsinki, Mekaanikonkatu 5, ☎ 90-755 4366

Kuopio, Puijonkatu 26-28, ☎ 971-117 188

Oulu, Koulukatu 34, ☎ 981-220 181

Tampere, Koskikatu 7, ☎ 931-146 280

Turku, Linnankatu 11 A/C, ☎ 921-512 537

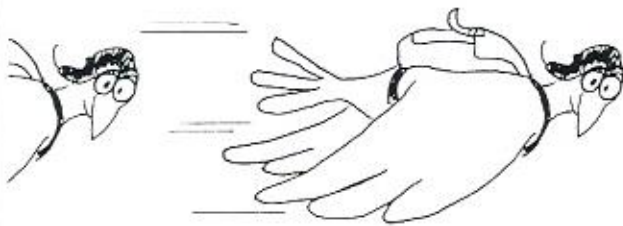
Plandent-puhelinpalvelu:

☎ 9800-4554 muu Suomi

☎ 9800-2113 Helsinki

**Varmista lehden
saanti jatkossakin.
Maksa tilausmaksu
oheisella ps-lomakkeella.
Vuosikerta vain 70,-**

LASKUPAIKAT LINNUNTIENTEN VARRELLA

Helsinki • Enontekiö • Joensuu • Jyväskylä •

Kittilä • Kokkola • Kuopio • Kuusamo • Lap-

peenranta • Maarianhamina • Pietarsaari •

Mikkeli • Oulu • Pori • Rovaniemi • Turku •

Savonlinna • Tampere • Vaasa ja Göteborg

Ruotsissa

finnaviation

Viralliset 4-Way RW-kuvat 1990

4-WAY EVENT : BLOCK SEQUENCES - 1990			
1 SNOWFLAKE	2 DONUT	3 CRAZY	4 MOMO POD
INDIVIDUAL FLYING NECESSARY INTER	 INTER	 INTER	 INTER
SNOWFLAKE	DONUT	DIAMOND	MOMO POD

5 BLACK HOLE	6 ACCORDIAN	7 CATERPILLAR	8 CANADIAN TEE
 INTER	 INTER	 INTER	 INTER
BIFOLE	STAIRSTEP DIAMOND	CATERPILLAR	CANADIAN TEE

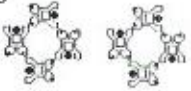
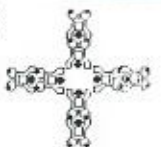
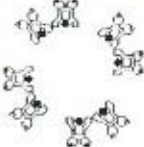

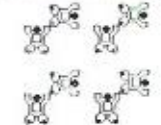

4-WAY EVENT : BLOCK SEQUENCES - 1990			
9 CAT + ACCORDIAN	10 DIAMOND	11 PHOTON	12 UNIPOD
 INTER	 INTER	 INTER	 INTER
CAT + ACCORDIAN	SLURP	PHOTON	ZIPPER

Uudet kuviohyppyjen viralliset kuvat ovat jälleen kerran vahvistettu ja pieniä muutoksia on tehty vanhan tavan mukaisesti. Muutama uusi kuva ja tarkennuksia käännoksissä ja niiden asteluvuissa. Neljän hengen lajissa on muutoksia tapahtunut blokeissa 3, 4, 5, 11, 18 ja 19 sekä random-kuvioissa B, C, H ja L. Ei mitään mullistavaa ja jalkaotteet ovat edelleenkin mukana. Blokki kolmosessa on mielenkiintoinen puljalento edellisvuoteen verrattuna ja myös uusi kuva Grazy (sopii tälle porukalle). Muita uusia kuvia ovat Photon, jalkaote Tick-Tag ja Ritz. Blokki nelosessa ei mitään ihmeellistä samoin 5:ssä ja 11:stä, jossa Opal on vaihtunut Photoniksi. Jalkaote blokki 18 on kenties muuttunut hieman helpommaksi.

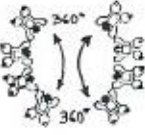

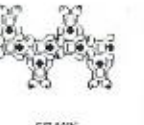

4-WAY jatkuu sivulla 18

8-WAY 1990

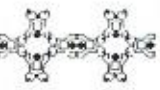

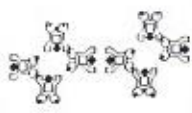
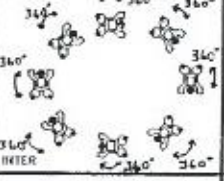
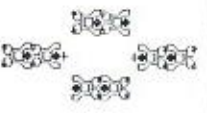

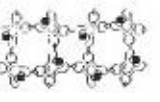

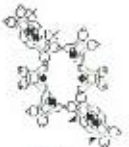
8 - WAY EVENT - BLOCK SEQUENCES - 1990

1 DONUT FLAKE	2 COMPRESSED ACCORDIAN	3 DOUBLE DONUTS	4 SNOWFLAKE
 INTER	 INTER	 INTER	 INTER
 DONUT FLAKE	 COMPRESSED ACCORDIAN	 DOUBLE CHINESE TEES	 HI-OUT

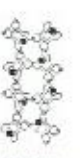

8 - WAY EVENT - BLOCK SEQUENCES - 1990

5 ZIFTER	6 STAR	7 HI-OUT	8 FRISBEE
 INTER	 INTER	 INTER	 INTER
 CRAW	 STAR	 BIPOLE DONUTS	 TRIPLE DONUTS

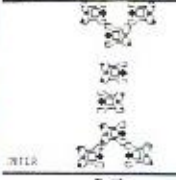

8 - WAY EVENT - BLOCK SEQUENCES - 1990

9 DOUBLE BIPOLE	10 DONUT	11 STAIRSTEP CAT DIAMOND	12 STEREO BIPOLE
 INTER	 INTER	 INTER	 INTER
 DOUBLE DONUTS	 DONUT	 BIPOLE FLAKE	 GYRO

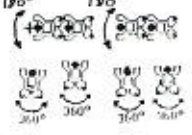

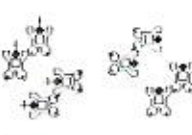
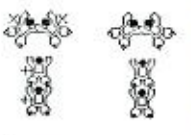
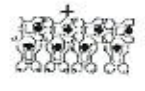

8 - WAY EVENT

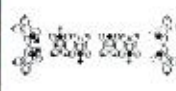
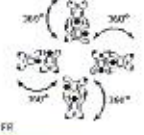
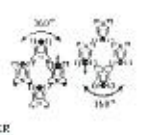

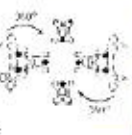

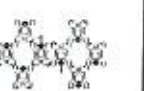

A CATERPILLER	B STARSTEP
E RUBIK	F DIVIDED FLAKE
J SPINLOCK	K LONG DIAMOND
N OPEN FLAKE	O DONUT TEES

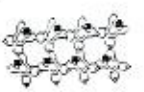

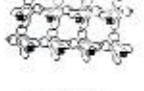

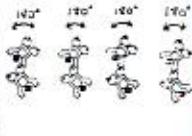

8 - WAY EVENT

22 OPEN DIAMOND	23 FLAKE
 INTER	 INTER
 OLD BONE	 FLAKE
 INTER	 INTER
 COMPRESSED STAIRSTEP DIAMOND	 FLAKE

RANDOM FORMATIONS 1990	
C HOUR GLASS	D HOPE DIAMOND
E ARROWHEAD	H OPTIC
L TWO FACING DIAMONDS	M DOUBLE SPIDERS
P BUZARD	Q COMPASS

3 - WAY 1 VENT - BLOCK SEQUENCES 1990			
13 DOUBLE SATELLITE	14 DOUBLE DIAMONDS	15 OPAL & CIPHER	16 CANADIAN TEES
190° 180° INTER	180° INTER	 VITER	 INTER
 DOUBLE SATELLITE	 FTHAL ARK	 ZEYER & OPAL	 MENDOCINO

17 OLD UHL	18 SERENITY SQUARE	19 COMPRESSED DIAMONDS	20 CAT DIAMOND	21 LEGO
 INTER	30° 30° 30° 30° INTER	30° 30° 30° 30° INTER	 INTER	30° 30° 30° 30° INTER
 ARCO	 SERENITY SQUARE	 COMPRESSED DIAMONDS	 CAT ACCORDIAN	 L.C.

BLOCK SEQUENCES - 1990	
	24 DOUBLE OPALS
	 INTER
	 DOUBLE OPALS
	120° 120° 120° 120° INTER
	 DOUBLE OPALS

8-henkinen
Uutuuksia ja kivoja kuvia löyty sarjoista 6, 10 ja 19 sekä tietenkin kokonaan uusista 22, 23 ja 24. Todella mukavia ja mielenkiintoisia hyppyjä on edessä verrattuna 4-henkiseen, sillä nyt taitaa löytyä myös

joukkueita, jotka panostavat myös tähänkin lajiin. Toivottavasti kisoihin tulee riittävästi joukkueita ja voimme tarjota myös yleisölle nähtävää, sillä 8-henkinen antaa meille huomattavasti enemmän kuin 4-way. Lisäksi tasohan on

rw:ssä noussut huomattavasti.

Laskuvarjourheilu tarjoaa käyttöönnä nämä kuvat, jotta hyppääminen ja harjoittelu olisi helpompaa. Irroita lehden keskiaukeama ja kuvat ovat sinun.

LASKUVARJOURHEILU 1/90

A OFFSET	B ARROWHEAD
E PEEKER	F SPINNER
J HELIX	K ZOO
N POLAR	O CHINESE TEE

**4-way event
Random-formations
1990**

C INTERLOCK	* D YUAN
G CATACOMB	H OPAL
L PILLAR	M LONG STARSTEP
P SECOY	Q FULCRUM

4-WAY EVENT : BLOCK SEQUENCES - 1990

13 STAR	14 BIPOLE	15 CATERPILLAR	16 SIDE FLAKE DONUT
 INTER	 INTER	 INTER	 INTER
STAR	DONUT	CATERPILLAR	SIDE FLAKE OPAL

4-WAY EVENT : BLOCK SEQUENCES - 1990

17 DANISH TEE	18 TICK *	19 RITZ	20 OPEN STARSTEP
 INTER	 INTER	 INTER	 INTER
BIPOLE	TAG *	ICEPICK	COMPRESSED STARSTEP

4-WAY EVENT : BLOCK SEQUENCES - 1990

21 ZIG ZAG	22 SATELLITE	23 SNOWFLAKE	24 COMPRESSED ACCORDIAN
 INTER	 INTER	 INTER	 INTER
MARQUIS	SATELLITE	BOX	BOX

Yli 120 mahdollisuutta!

Laaja Ensokotimallisto sisältää yli 120 yksilöllistä Ensokotia. Niiden joukosta löydät varmasti oman kotisi - joko sellaisenaan toteutettavaksi tai oman suunnitelmasi lähtökohdaksi. Nouda Ensokotilehti '89 ja Ensokotilehti '90 lähimmältä Ensokotiedustajaltasi tai tilaa ne puhelimitse!

Tee luotettava valinta!

EG Ensokoti

Sinun Ensokotiedustajasi

Puutaloteollisuus ry:n jäsen

Karl-Johan Blomqvist

Rihkamakatu 9 Porvoo. Puh. 144 322, auto 949-490 999

PTK Tilaukset • Huolto ☎ (90) 387 807

**Joustavaa
betonin
pumppauspalvelua**

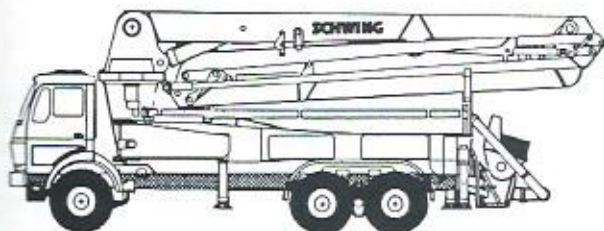
Autot

949 315 470

949 315 469

949 315 471

949 310 871

BETONIPUMPPAUSAUTOJEN TILAUSKESKUS OY

Tuulilasintie 28, 00770 Helsinki

VALIOTEKNIikka OY

**ELINTARVIKE-
TEOLLISUUDEN
SUUNNITTELIJA**

- Elintarvikeprosessit
- Hygieeniset prosessit
- Aseptiset prosessit
- Pakkaukset
- Materiaalitoiminnot
- Energia- ja kylmätekniikka
- Automaatio
- Lay-out ja putkistot
- Erikoislaitteet
- Rakennukset
- LVI-järjestelmät
- Sähköistys
- Kunnossapitojärjestelmät

Valimotie 13 b B
00380 HELSINKI

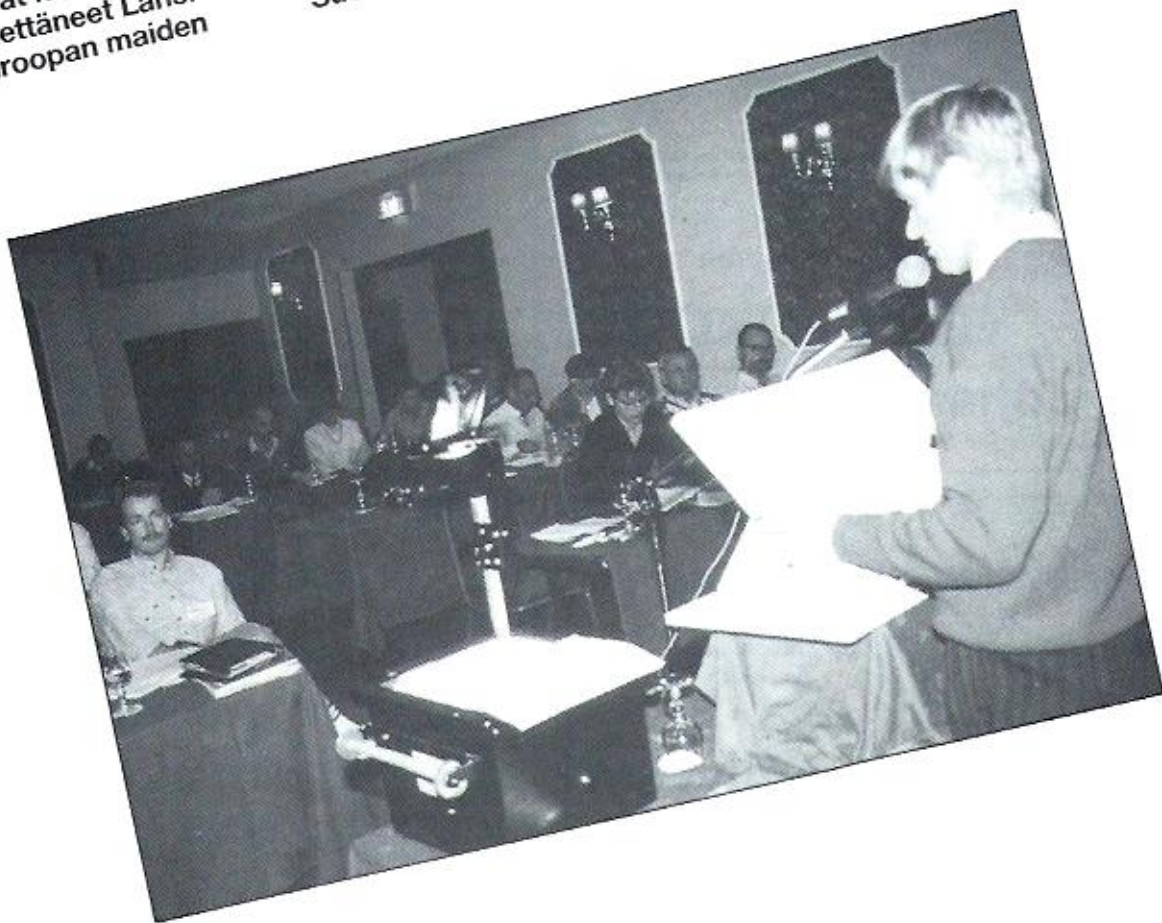
Puhelin
90-56 191

TEKNINEN KONGRESSI

CIP:n kolmas tekninen kongressi järjestettiin lokakuun lopussa Dublinissa. Mukana oli kaikkiaan noin 50 osanottajaa 17:stä maasta. Edustajia olivat kongressiin lähettäneet Länsi-Euroopan maiden

lisäksi USA, Kanada ja Australia. Sen sijaan Itä-Euroopan maat olivat ennakkokaavailuista poiketen joutuneet jäämään pois liittojensa rahanpuutteen vuoksi. Suomen Ilmailuliittoa

edustivat Eero Kausalainen, joka oli kutsuttu tilaisuuteen esitelmöimään oppilasliitovarjojen avausjärjestelmistä, sekä Timo Lampinen.

Ensimmäisen alustuksen piti englantilainen professori Roger Flinn aiheesta lääketieteelliset vaatimukset laskuvarjojourheilussa. Lääketieteellisiä vaatimuksia hän totesi tarvittavan, jotta voitaisiin karsia lajin parista siihen fyysisesti tai psyykkisesti sopimattomat henkilöt, mutta myös valvoaksemme niitä henkilöitä, jotka ovat vastuussa toisten turvallisuudesta. Näitä ovat mm. hyppymestarit, tandempilotit ja AFF-kouluttajat. Asialla on merkitystä paitsi hyppytoimintaan osallistuvien oman turvallisuuden, myös lajin imagon kannalta.

Flinn käsitteli laajalti hapenpuutteen aiheuttamia ongel-

mia. Happivajaus voi syntyä elimistössä useilla eri tavoilla, joista hän esitti luokittelun. Kaiken kaikkiaan happivajauksen syntymiseen vaikuttaa korkeuden lisäksi nousunopeus ja korkealla vietetty aika, fyysinen toiminta, lämpötila, henkilökohtainen hapenpuutteen sietokyky, kunto jne. Erittäin tupakkoijilla esiintyy ongelmia, mutta myös esimerkiksi naisilla synnytyksen jälkeen voi olla hapensaanti- vaikeuksia veren alhaisen hemoglobiinin vuoksi. Ensimmäiset oireet alkavat ilmetä yleensä 10 000–15 000 ft:n välillä, jolloin taitoa vaativat tehtävät vaikeutuvat ja fyysisen suorituskyky laskee. Ko-

villa tupakkoijilla vaikutus voi kuitenkin tuntua jo huomattavasti alempanakin, jopa 5 000 ft:stä lähtien. Vakavammat oireet, joihin kuuluu arvostelukykyyn häviäminen, alkavat normaalisti 15 000–20 000 ft:n välillä.

Diabetestä ja epilepsiaa Flinn ei pitänyt ehdottomana esteenä hyppäämiselle, vaikka useimmissa maissa näitä tautia sairastavat eivät saa lajia harrastaa. Monet potilaat tuntevat sairautensa ja pystyvät ennakoimaan kohtaukset, minkä vuoksi jokainen tapaus pitäisi käsitellä yksilöllisesti. Hyppyyn liittyvän stressin ja epilepsia-kohtauksen välillä ei ole voitu osoittaa olevan mi-

tään yhteyttä, sen sijaan diabeteskohtaukseen syntyy pelko voi jossain määrin vaikuttaa.

Esillä olivat myös olkapään sijoittameno-ongelmat, joista on saanut lukea Suomenkin vaaratilanneraporteista. Monessa tapauksessa olkapää voidaan hoitaa leikkauksella kuntoon, mutta täysin varma ei lopputuloksesta voi aina olla. Kelpparihyppääjillä hyppääminen voi olla OK, mutta ainakin esimerkiksi tandempilottien osalta asiaan on suhtauduttava varauksella.

Käydyssä keskustelussa nousi esiin ongelma, kuka asettaa rajat ja mihin. Lääketieteelliseen soveltavuuteen

vaikuttaa oleellisesti se, onko kyseessä aloittelija vai kokenut hyppääjä. Toisaalta kouluttajille, joiden on huolehdittava oppilaidensa turvallisuudesta, tulisi asettaa muita tiukemmat vaatimukset. Monissa maissa tandempilottien terveysvaatimukset ovatkin lähellä lentäjien vastaavia. Epäilyjä herätti myös, missä määrin lajiin perehtymättömät lääkärit kykenevät asiaa arvioimaan. Mm. Englannissa oli hyppäämään sopivaksi katsottu mies, joka oli yhdeksän kertaa ollut pakkohoidossa ja jolla sittemmin oli kurssillakin esiintynyt henkistä tasapainottomuutta.

Australian koulutusmenetelmät

Rick Collins Australiasta kerroili koulutusmenetelmistä maassaan. Australiassa on oppilaille sattunut useita kuolemaan johtaneita onnettomuuksia, mihin ongelmaan on haettu ratkaisua ottamalla käyttöön psykologinen testi kurssille pyrkijöille.

Tällaisella yksinkertaisella testillä ei ole voitu luotettavasti selvittää, kuka ei ehkä selviä hypyn aiheuttamasta stressistä, mutta sen ansiosta kouluttajat ovat alkaneet tajuta hypyyn liittyvien psykologisten ongelmien olemassaolon. Testi on myös osoittanut olevan eroja miesten ja naisten ajattelutapojen välillä: naiset vastasivat tiettyihin kysymyksiin selvästi eri tavalla kuin miehet. Joka tapauksessa psykologinen tutkimus on tarpeen ja asiaan pitäisi panostaa.

Koulutusmenetelmien kehittäminen Collins katsoi olevan lajin kehittymisen a ja o. Ei ole mielekäästä eikä tarkoituksenmukaista kouluttaa tämän päivän oppilaita modernilla kalustolla kymmenen vuoden takaisilla koulutusmenetelmillä. Kehittäminen vaatii kuitenkin realistista peiliin katsomista: on pystyttävä tarkastelemaan kriittisesti niin nykyisiä kuin uusiakin systeemejä. Kouluttajien keskuuteen on saatava syntymään luova ilmapiiri, halu kehittää lajia.

Uusista jutuista Collins suhtautui erityisen myönteisesti AFF:ään. AFF on innostanut myös vanhoja mesuja paneutumaan koulutukseen ja se on opettanut monia uusia asioita mm. vapaan pudotuksen aerodynamiikasta. AFF:n etu on myös kouluttajan ja oppilaan välinen tiivis suhde, mikä lisää oppilaan motivaatiota. Pitkän vapaan aikana oppilaalla on lisäksi aikaa toipua hypyn aiheuttamasta alkujärkytyksestä (sensory overload) ja näin tällä on paremmat

Kuvassa Sandy Reid esittelee uutta oppilastandemia Telesit'tä. Kovasti oli ihmeellinen, ihan meni sormi suuhun ammattimiehekin.

edellytykset toimia oikein esimerkiksi mahdollisessa vajaa-toimintatilanteessa kuin normaalilla pakkolaukaisuhypyllä.

Kouluttajat tulisi opettaa käyttämään videoita tehokkaasti. Videoita on jo tosin käytetty valmiiden juttujen esittämiseen sekä suoritusten kuvaamiseen, mutta kaikkia mahdollisuuksia ei ole osattu käyttää hyväksi. Mielenkiintoista olisi kuvata asioita hyppääjän näkökulmasta: mihin hyppääjä todellisuudessa katsoo, mitä hän näkee, miltä asiat näyttävät jne. Muutamisessa maissa (ainakin Kanadassa ja Tanskassa) on vireillä videoprojekteja. Niiden käyttöä kuitenkin haittaa systeeminen erilaisuus eri maissa ja jopa eri kerhoissakin. Ideoita niistä kuitenkin saa. Asiaa tultaneen vielä käsittelemään tulevissa kongresseissa.

Rickin mukaan kouluttajalla

tulee olla

- halu opettaa
- taito opettaa
- esityskykyä
- motivaatio
- riittävä kokemus
- taito käyttää perusopetusvälineitä
- luovuutta.
- analyttinen lähestymistapa
- sääntöjen tuntemus
- johtamistaitoa
- raportointikykyä
- perustiedot psykologiasta
- perustiedot fysiologiasta
- perustiedot aerodynamiikasta
- välinetuntemusta

Ei kai käy vastaan väittäminen, etteikö näin olisi. Joka kykenee katsomaan peiliin realistisesti, voi kuitenkin itse mieltä, moniko meistä täyttää vaatimukset. Pitkä hypyura tai mittavat kilpailusaavutukset eivät vielä sinällään takaa tällä alalla mitään.

Varavarjojen happoivat

Englantilaiset ovat edelleen tutkineet varavarjojen happoivojoja, mitä asiaa selvitti sikäläisen laskuvarjoliiton BPA:n mies Tony Knight. Tutkimuksia on tehty Britihs Tekstile Institute'ssa, mutta olennaisesti uutta tietoa ei asiaan ole saatu. Prosessi kestään kauan, mutta tarkkaa tietoa siihen vaikuttavista seikoista ja kestoajasta ei ole. Pesu tai neutraloiminen on vaikeaa, koska ne samalla kuitistavat varjokangasta, lisäävät sen ilmanläpäisyä tai vaikuttavat muulla tavalla vahingollisesti. Tietävästi yksikään valmistaja ei ole näitä keinoja hyväksynyt.

Kaikkialla, esimerkiksi USPA:ssa, ei yhdytä brittien näkemukseen tilanteen vakavuudesta. Kongressissakin esitettiin puheenvuoroja, joiden mukaan asiaa on liioiteltu tai että toimenpiteisiin ryhtyminen on ainakin ennenaikaista. Tähän saattaa kuitenkin vaikuttaa myös se, etteivät jenkit ole olleet tarkkaan selvillä siitä, mitä englannissa on tehty. Sen sijaan BPA:ssa ollaan vakuuttuneita, että maadottamiset ovat olleet aiheellisia.

Vetotestejä, samanlaisia kuin Suomessa, on tehty runsaasti ja ne osoittavat heikoimpien kohtien löytyvän juuri harsojen ympäristöstä. Englannissa on hajonnut kupu huipusta helmaan saakka harson reunaa pitkin ja hapon osuutta tapahtumaan tutkitaan.

BPA:n edustajat ovat kohdanneet paljon vastustusta asiasta puhuessaan, onpa liittoa uhkailut oikeusjutuillakin. Tony kritisoi voimakkaasti valmistajia näiden haluttomuudesta myöntää ongelman olemassaoloa. Vastaavasti valmistajien yhdistyksen PIA:n puolesta puhunut Sandy Reid oli ärsyyntynyt siitä, ettei valmistajiin ole oltu yhteydessä ennen toimenpiteisiin ryhtymistä. Sovittiin, että tiedottamista parannetaan, mutta samalla todettiin, että valmistajia on kyllä ongelmista informoitu.

Jatkuu seur. sivulla...

Tekninen kongressi jatkuu ed. sivulta

Litovarjojen avautumiset oppilailla

Eero esitelmöi otsikolla Square deployment for students. Esityksen pohjana oli Australiaan, Kanadaan, muihin Pohjoismaihin sekä JAD-pakkolaukaisua käyttäviin suomalaiskerhoihin (Helsinki, Imatra ja Jyväskylä) lähetetty kysely, joka koski hyppymääriä, käytettyjä välineitä ja avausjärjestelmiä, niiden toiminnasta tehtyjä havaintoja sekä näkemyksiä niiden eduista ja haitta- puolista.

Ongelmaksi osoittautui puutteellinen tilastointi, sillä esimerkiksi Kanadassa ei ole yleistä hyppytalastointia lainkaan. Joka tapauksessa Eero oli saanut aikaan mielenkiintoisen yleisesityksen käytettävistä järjestelmistä ja niistä saaduista kokemuksista. Juttua voi kysellä asianomaiselta itseltään SIL:sta (englanninkielisenä).

Myös imatralaisten Tumpu (pakkolaukaisuhinnan päässä olevaan pussiin) tuli esitellyksi kansainväliselle yleisölle ja herätti mielenkiintoa. Eero oli maininnut järjestelmästä jo edellisessä kongressissa Kööpenhaminassa, jolloin ranskalaiset olivat innostuneet asiasta; nyt Parachutes de France'lla oli piirrokset omasta vastaavasta systeemistä.

Koulutus kehitty

Mike Johnston puhui oppilaskoulutuksen kehityksestä USA:ssa. 1960-luvulla alkoivat yksipäiväiset kurssit, jotka keskittyivät ensimmäiseen hyppyyn. Jatkokoulutukseen ei ollut kiinteitä ohjeita tai muodollista koulutusta. 75:llä hypyllä sai D-lisenssin, joka antoi automaattisesti hyppymestari-kelpuutuksen. Varsinainen hyppymestari-koulutus aloitettiin 1980-luvulla.

Esityksen keskeiseksi anniksi nousi käyty keskustelu AFF- ja tandemhyppymestari-kelpuutuksista. Jenkit pitivät ongelmallisena omaa systeemiään, jossa tandemkelpuutuksen myöntää valmistaja toisin kuin esimerkiksi Pohjoismaissa, jossa kelpuutukset antaa viranomainen tai muu viranomaisen valtuuttama ja valvoma organisaatio.

Arnold Collanteur taas arvosteli Hollannin järjestelmää, jossa on alusta pitäen erillinen koulutus AFF- ja tandemmes-suille. Parempi olisi järjestelmä, johon kuuluisi kaikille kouluttajille yhteinen hyppymestari-koulutus ja vasta tämän jälkeen eriydytään AFF:ään tai tandemiin. Näin menetelläänkin ainakin USA:ssa ja Pohjoismaissa. Sen sijaan esimerkiksi Englannissa on erilliset kurssit.

Paperit standardeihin

Tanskan edustajan Lars Brygmannin alustuksen pohjalta keskusteltiin kelpuutusten ja lupakirjojen standardisoinnista. Tällä hetkellä tilanne on äärimmäisen hajanainen, joka maassa on oma järjestelmänsä. Kelpareiden lisäksi aiheuttavat ulkomailla ongelmia erilaiset varjokirjat ja laitekorot. Seuraavaa kongressia varten päätettiin perustaa standardisoinnista pohtimaan työryhmä, jonka puheenjohtajaksi pyydettiin Brygmann.

Paikalla oli myös muutamia välinevalmistajia näyttämässä uusimpia aikaansaannoksia. Parachutes de France esitteli uuden Campus-oppilastandemin, jossa on uudistettu LOR-järjestelmä (varavarjon pakkolaukaisusysteemi toimii vasta, kun molemmat päävarjon viilekkeet ovat irronneet valjaisista) ja muutamia muita pikku-muutoksia.

Firman edustajana toiminut Arnold Collanteur kertoi eräiden valmistajien suunnitteleman varavarjojen pakkolaukaisujärjestelmän asentamista kaikkiin valjaisiin niin, että Stevens jätettäisiin pois vain erikoistilauksesta.

Rigging Innovations puolestaan esitteli Talonin oppilasversion Telesis'in. Siisti paketti, jossa on useita mielenkiintoisia yksityiskohtia. Kamoista kiinnostuneille on tarjolla kuvia ja lisätietoja Eerolta SIL:stä.

Thomas Sports Equipmentin oli mukana Chaseristä kehitetyn Tear Dropin ja Vectorin kopion Zeroxin kanssa, joihin Chaserin omistaja Kausalainen suhtautui mitä syvimmällä inholla ja ylenkatseella. Valjaita ei ole TSO:n tai muun vastaavan normin mukaisesti hyväksytty, joten niitä ei hyväksytä myöskään hyppykäyttöön Suomessa.

Kongressin suositukset

Loppupalaverissa kongressi päättyi seuraaviin suosituksiin.

1. Käytettäessä piggyback-valjaisissa kaksikahvasysteemiä kuvunirrotuspampulan tulee olla oikealla ja varavarjon kahvan vasemmalla puolella.

Kuvassa Eero puhumassa viisaita arvovaltaiselle yleisölle. Muut herrat vasemmalta CIP:n puheenjohtaja Uwe Beckmann, kongressin puheenjohtajana toiminut Bill Ottley USPA:sta sekä sihteerin tehtäviä hoitanut Irlannin laskuvarjoliiton mies Liam McNulty.

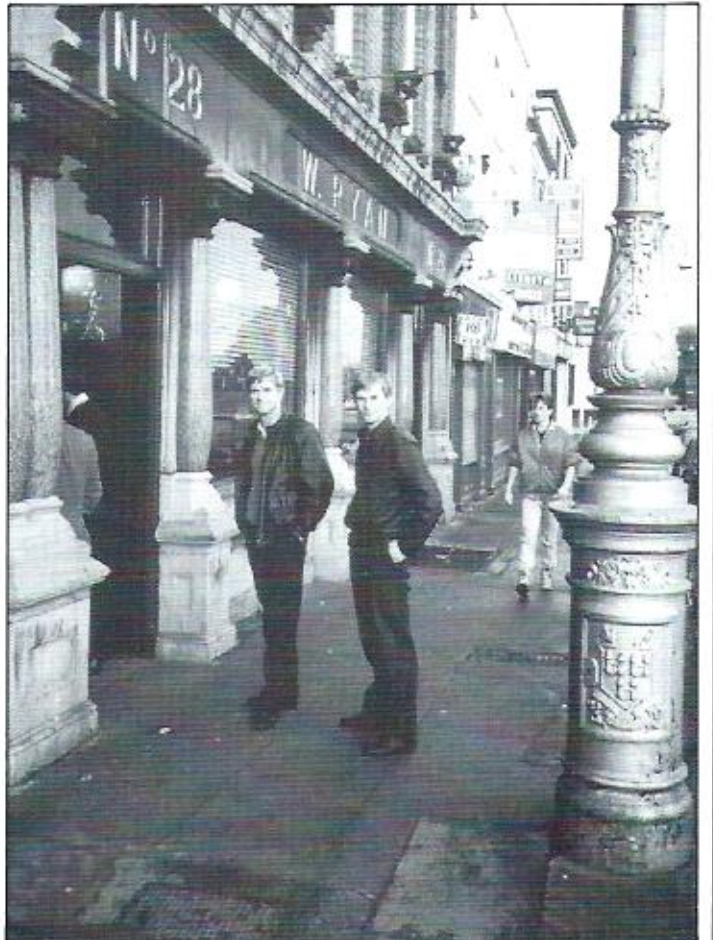
2. Kuvunirrotuskahvan tulee olla väriltään ja muodoltaan selvästi erottuva.

3. Kaikissa varusteissa, joissa pääkupu päästetään irti, suositellaan käytettäväksi varavarjon pakkolaukaisujärjestelmään.

4. Kaikki kansainvälinen turvallisuusinformaatio julkaistaan välittömästi CIP:n turvallisuuskomitean puheenjohtajan kautta.

Edellä mainitun standardisointityöryhmän lisäksi perus-

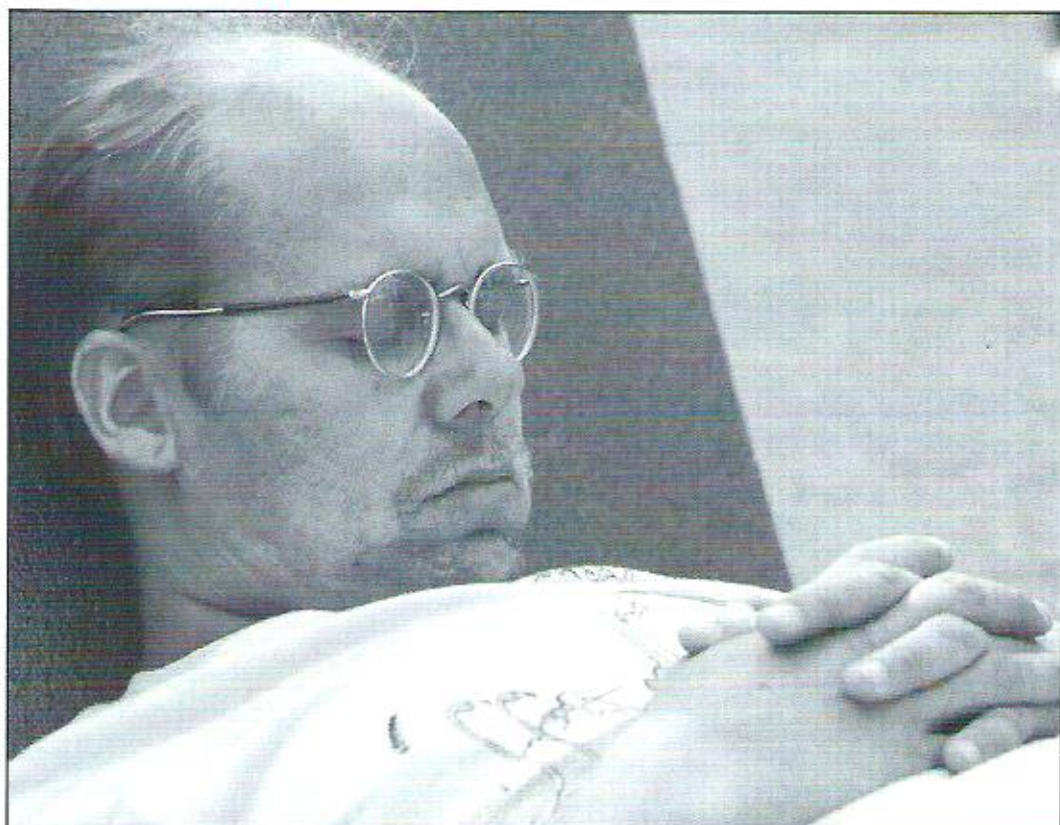
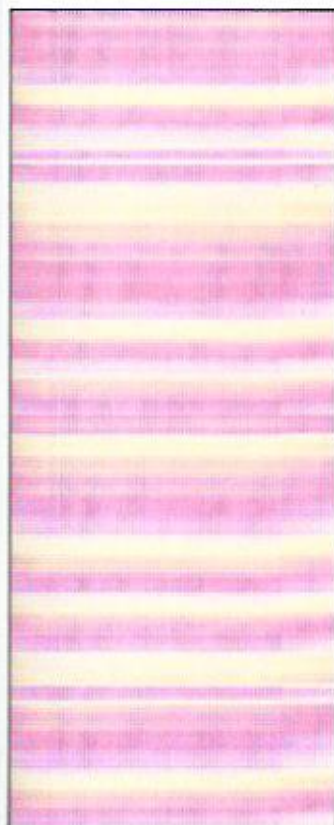
tettiin työryhmä tutkimaan koulutuskysymyksiä puheenjohtajanaan Rick Collins. Näiden aiheiden ohella syksyllä 1990 Bisham Abbeyssa Englannissa järjestettävässä seuraavassa teknisessä kongressissa päätettiin käsitellä myös automaattilaukaisimien käyttöä sekä CIP:n turvallisuustutkimusta.

Kuva Suomen delegaatio pyrkimässä tutustumaan paikalliseen ravitsemusliikekulttuuriin. Pitkä maksoi one seventyfive.

Teksti ja kuvat
Timo Lampinen

KALUSTOSTA, GOOD MORNING

Jutellaanpa hieman kalustonhoidosta näin kesän kynnyksellä. Vihdoinkin saamme Suomeen ensimmäisen kunnan huoltoyrityksen, joka tämän ilmestyessä on ilmeisesti jo toiminnassa. SIL:n tiloissa Malmilla avaa vuoden alusta ovensa putiikki jonka hoitajaksi tulee Saarensillan Jukka. Alussa toiminta käsittää pääosin huoltoa ja korjausta, mutta myös neuvontaa. Muistakaapa ihmiset ottaa yhteyttä Jukkaan kun olette hankkimassa uusia varusteita, olivatpa ne sitten varjoja tai haalareita tai mitä tahansa hyppäämisen alalta. Uuden yrityksen ensisijainen tarkoitus on edistää TURVALLISTA HYPPÄÄMISTÄ. Sen vuoksi, jotta välttyisimme kalliilta ja hengenvaarallisilta virheilta kysykää ensin ehdottoman ammattitaitoiselta taholta. Kalaustohuollon kehittyessä varusteiden tarkastuksista tulee entistä tarkempia ja hyppykelvottomat varusteet hylätään armosta, vaikka myyjä olisi ollut kuinka luotettava tahansa.

Toiminnan kehittyessä pyritään yrityksen myymäläpuolta kehittämään niin, että mahdollisimman laaja-alainen valikoima varusteita löytyisi saman katon alta sopuhintaan. Luotettavuuden tuotteissa ja toiminnassa takaa se, että yritys on kelpoisuustodistuksien omaavien kalustomestareiden ja laskuvarjontarkastajien suunnittelema ja hänen vastaavat toiminnastaan kelpuu-

tuksillaan. Ja yrityksen ensisijainen tarkoituksena ei ole voiton tuottaminen vaan turvallisen ilmailun kehittäminen. Jukka pyysi lähettämään terveisiä, että ottakaa häneen ajoissa yhteyttä, kun tulee keväällä aika tarkistuttaa varustus. Sopimalla aikataulusta etukäteen lyhennätte toimitusaikaa. Muistakaa, tämä uusi yritys on niin tärkeä asia meille, että se vaatii meidän kaikkien tuen. Ajatelkaa, että enää ei tarvitse kerjätä kerhon kalustohenkilöltä tarkastusta monta viikkoa. Takuutyötä pikatoimituksena on nyt vihdoin saatavilla.

Lopuksi viekä varjojen talvisäilytyksestä. Hakekaa varjonne pois kylmästä kerhoparkista ja vapauttakaa varavarjojen aputatti. Tarkistakaa tarrojen, purjerenkaiden ja punosten kunto. Ne eivät varmasti kestä kahta vuotta. Nyt talvikaudella on hyvä hoitaa asiat kuntoon, kamat vaan Jukalle täyshuoltoon ja parin päivän päästä ne ovat kuin uusia ja kesän hyppääminen turvallista. Jos on kyseltävää varusteiden hoidosta ja huolloista soitelkaa Jukalle. Hän on nyt näiden asioiden ammattimies.

Teksti Arto Virtanen
Kuva Pekka Palotie

PARA-SHOP

Monipuolinen laskuvarjokaluston hankintapaikka

- * urheiluvarjot
- * pelastusvarjot
- * rinnevarjot
- * vetovarjot
- * ym. alan tarvikkeet

Myös käytettyä kalustoa

National Parachute
Industries, Inc.

Vector

Performance
Designs

P/P
DESIGN!

P/P
PARACHUTES
DE FRANCE

talon

PARICO

Ota yhteyttä ja kysy lisää!

MR-HANKINTA - Mauri Rajala

Osoite
Kamajankuja 4 A 4
36240 Kangasala 4

Puhelin
931-645 599
auto 949-331 755

Telefax
931-640 815

KUINKA MINUSTA TULI ISONA LASKUVARJOHYPPÄJÄ?!

- siis hyppäätsä todella?
- ootsä ihan hullu?
- mutt eiks se vaadi hirveen hyvää kuntoa?
- miten sulla on varaa?
- sä oot tietty ainoa nainen ja vanhin kaikista!?
- miten sä tollasen kohtauksen sait?

Teksti: Erja Rautavaara
Kuvat: Pekka Palotie

Aina kaikki kysyy samaa, enkä edes tiedä, miksi aloitin. Mummo asui Malmilla, minne kauniina päivinä näkyi pallokupuja. Sen tiesi aina, milloin oli kyseessä hyppykone: se tuheri ja pörisi ja oli lopulta pieni kikkare taivaalla. Hetken päästä moottorin ääni muuttui erilaiseksi ja kohta näkyi eri värisiä varjoja.

Sieltä saakka idea on kai peräisin, muhinut päässä vuosia ja viime talvella soitin vihdoin Ilmailuliittoon – taitaa olla aika arvostettu laji, kun on oma, suora numerokin puhelinkatalogissa, ajattelin.

Melkein jännitti soittaa, kun ei oikeastaan tiennyt, mitä piti kysyä. Siinä nyt kuitenkin kurssihintoja, alkamisaikoja ja kuntovaatimuksia kyselemään ja kaikeksi onneksi puheliimeen vastannut joku -vaara (jolla oli oudon tuntuinen etunimi) osoittautui puheliaksi, ystävälliseksi ja oli kaiken lisäksi nainen. Alku tuntui luopaavalta.

Nimi vaan päättäväisesti kurssiliistan ja paluupostia

odottelemaan: puhelintyttö oli luvannut kopion esitteestä ja jostain vanhoista jutuista.

Kurssin ensimmäisenä päivänä oli hyvä kuulemma olla paikalla ajoissa, joten laittauduin varmuuden vuoksi bussiin, joka toi minut perille puolta tuntia ennen ohjelman alkua. Oli sumuista ja tihkuista, mutta paikalla seisoskeli jo muutamia muitakin. Tunnelma oli kuin ruuhkabussissa odotellessa: mitään turhia ei juteltu – harmaalla taivaalla ja kuraisessa maassa kun oli yllättäen niin paljon mielenkiintoista tutkittavaa.

Itse kurssi, kuin parempi tilaisuus ainakin, alkoi oikean luokan etsimisellä ja tekniikan kanssa sähläämisellä. Luokan edessä seisoskeli epäluokainen määrä eri näköisiä miehiä – kaksi, kolme varsin mielenkiintoistakin – ja yksi nainen. Oppilaiden joukossa oli vain muutama nainen.

Ensimmäisestä tunnista jäi sekava tunnelma, mutta olinhan ainakin päässyt mukaan; puolet pieneen luokkaan itsensä sulloneista joutui kirjoitustautumaan kakkoskurssille. Seuraavalla tunnilla käytiin läpi erilaisia käsitteitä – tuulipussia en siinä sumussa edes löytänyt, vaikka kuinka tuijotin luokan ikkunasta ulos – ja vasta muutaman ajan kuluttua selvisi, että ensimmäisellä tunnilla edessä seisoskelleet kundit olivatkin kokeneita hyppääjiä.

Teoria ei ehtinyt käydä puisevaksi, kun jo marssittiin ulkona. Käsky hakea haalarit annettiin ja pantiin täytöntöön kuin armeijassa (arvelee lotaksi itsensä määrittelevä): alaparakille ja sieltä takaisin siirryttiin käsken mukaisesti paloasema kiertäen ja jonossa juosten. Ja siitä vaan kaatumaan – ei mitään pelleilyä; kaadu, kaadu siitä vaan tyttö!

Maa oli jo luonnostaan varsin kovan tuntuinen, ja joka kerta se taatusti ainoa isompi, teräväsärmäinen kivi ryömi salaa kohdalle. Koko kurssin ja sitä seuraavan viikon aikana ei kehdannut käydä jumpassa, kun reidet ja takapuoli olivat tasaisesti sinipunaiset. Ja pieni, viatonkin taputtelu tuntui heti.

Henkisistä asioista, pelosta ja painajaisista puhuminen tuntui hyvältä ja inhimilliseltä. Samoin se, että vanhat tekijätkin kertoivat olleensa joskus oppilaita ja tehneensä omat koukkunsa ja sekoilunsa ilmansuunnissa. Mutta se, että turvallisuuspäällikkönä oli american niittibootseihin sonnustautunut pieni mies, näytti näin asiaan vielä vihkiytymättömän silmin epäilyttävältä.

Koneesta ulos hyppäämisen kuivaharjoittelu sai suu-

pielet väkisinkin nykimään ja isojen ihmisten vapaaehtoinen karjuminen tuntui koomiselta – 101, 102, 103.... Kun ”koneesta” sitten piti hypätä X-asentoon pienen vaalean miehen syliin pelkäsi eniten sitä, että se raukka liitsaantuu armoitetun kokelemaan alle.

Teoria- ja käytännön kokeilla tietienkin peloteltiin, mutta kaikkihan siitä pääsivät läpi. Sen jälkeen koulutuspäällikkö alkoi itse asiassa tuntua varsin ystävälliseltä.

Olihan meille sanottu, että ensimmäisenä potentiaalisena hyppypäivänä todennäköisesti sataa. Mutta kun pilvet vielä toisenakin päivän iltana roikkuivat tyysinä ja siniharmaina, oli pakko myöntää, että ensimmäisen yön painajaiset tuli katseltua etuajassa.

Toki sinne koneeseen vihdoin päästiin ja vielä maahan. Maakouluttajat huusivat radioihinsa ja tuntui, että monimutkaiset teoreettiset käsitteet, kuten oikea ja vasen käsi olivat ilmassa entistään vaikeatajuisempia.

Ensimmäinen hyppy ei ollut kuitenkaan mitään toiseen verrattuna: en ole elämässäni pelännyt niin karneasti. Kaikki tutut hermostumisen merkit kuten sydämen tykytys, naisellisen nihkeät kainalot ja kurkkuun hädissään tarraava kieli ilmenivät jo maassa, mutta koneessa löysi itsestään täysin uusia piirteitä.

Ennen täysin moitteettomasti käyttäytyneet reisilihakset kieltäytyivät nyt totaalisesti normaalista toiminnastaan – niitä joutui Ylös-komennon jälkeen maanittelemaan ja suostuttelemaan, jotta ne armollisesti suvaitisivat siirtymään edes muutaman askeleen taaksepäin.

Suurin osa kanssasisarista ja -veljistä istui vakavina ja hil-

jaa paikallaan, mutta jotkut jo naureskelivat ja toivottelivat seuraavaksi vuorossa olevalle onnekasta katoamista – minä sosiaalisena yksilönä kielsin puhumasta itselleni sanaakaan vielä kymmenennelläkin hypyllä, niin täysin jouduin keskittymään toimiini.

Edellä olevien koneesta lähdön ”suhina” teki niin pahaa, ettei tullut kysymykseenkään, että olisin muka katsonut heidän suoritustaan. Ja muistikuva siitä, miten hyppymestari roikkui posket lepattaen puoli ulkona paikkaa määrittäessään, sai vatsan kääntymään maassakin. Toisen hypyn jälkeen pelotittikin eniten ”suhina”, ja ajatus itsarista ja paikanmäärityksestä.

Samana kesänä sain kuitenkin vielä lupakirjan. Jälkeenpäin ajatellen tuntui tärkeältä suoritukseen keskittyminen ja hyppymestareiden kuunteleminen: kun toimi täsmälleen kuten oli sanottu soveltamatta tällä kertaa luovuuttaan, meni kaikki hyvin. Poikkeuksena täytyy kuitenkin mainita se onneton liuku: yhdeksännellä kerralla hyppy-

mestarin sydän kuitenkin heltyi (silmään tuli roska tai pilvi osui sopivasti eteen), mutta pitkä liuku meni vihdoin läpi. Liu’un harjoittelu ei kuitenkaan ollut yksinomaan epämiellyttävää, sillä tuntui, että jäärapaisen tuherrukseni aikana sain osakseni mitä lämpimintä huomiota, täydet sympatiat ja niin paljon neuvoja, etten niitä kaikkia enää taivaalla edes muistanut.

Liukuun saakka edettyäni havaitsin kuitenkin, että suurin osa kurssilaista oli kadonnut ja jättänyt leikin. Se tuntui pahalta. Pahalta sen vuoksi, että liun kohdalla tajusi parhaan osan olevan vasta edessäpäin. Mutta myös sen vuoksi, että siihen mennessä oli ehtinyt tutustua muihin hyppääjiin. Nämä ihmiset, joissa tuntuu yhdistyvän toisaalta lapsonomainen uhma ja hulluus, toisaalta vakavuus ja talonpoikaisjärki ovat harrastuksen vähintäänkin yhtä merkittävä anti. Elämässään voi katua tekojaan tai sanojaan, mutta hyppäämisen liittyviä ihmisiä ja kokemuksia en olisi valmis vaihtamaan mihinkään.

SAALASTI

Arinatie 4, 00370 Helsinki
Puh. 90-557775

MESUROINTIA

Vain laskuvarjourheilussa!
Osta ja lue, mitä Mesun mielessä liikkuu!
Pokat päähän ja menoksi!

Valmistuin hyppymestariksi syksyllä 1986 yhdessä SLK:n nykyisen koulutuspäällikön Esa Nykäsen sekä Kari Koivurannan kanssa. Tällöin laadin lehtemme kurssikuvauksen, jota lainaan tässä:

... tätä kirjoitettaessa olemme jo aivan pokkana paiskoneet ihmisiä lentokoneista. Niinhän siinä pitikin käydä. (1/87)

Tämähän on pelkistettynä HM:n työsarja, mutta astuessaan sen laitaan mesuoppilas huomaakin saralla laajuutta riittävän... Pantakoon artikkeli alkuinnostuksen tiliin, HM-kurssi kouluttajineen, neljän vuoden käytännön kokemus sekä vastuu yli 3 000 "paiskotusta" oppilaasta ovat muokanneet minua.

Valta ja vastuu

Mesurointi (kun muistetaan siihen kuuluvan lekotyöskentelyn lisäksi maakoulutuksen teoriantunteineen, kokeineen ja harjoituksineen – unohtamatta mesun omaa koulutusta) vaatii ja antaa paljon. Siinä yhdistyvät laskuvarjoilun siimmät syöverit: itsekurin omaksuminen ja välittäminen muille, toisten ja oman hyppyyuran turvallinen edistäminen sekä maailman mainioimmasta urheilusta nauttiminen, vaikka touhuilu oppilaiden kanssa saattaa harmaannuttaa vähäiä hiuksia. Vaan lohdutuksen sana "mäystimille"; te ette tee tyräkyksiä, kouluttaja tekee! Tämä aavistuksen verran huumorilla sanottuna, mutta toisin kuin suomalaisella poliitikolla hyppymestarilla on paitsi valtaa myös ehdoton ja välitön vastuu. Mitäänhan ei saa ilman...

Yhteistyö

Monelle kurssille tulevalle saattaa olla kiusallista todeta, että hän, aikuinen ihminen, joutuu osittain alistumaan jos ei nyt sotaväkimäiseen niin ainakin sitä muistuttavaan kuriin uran alkuvaiheessa. Lähes kaikessa on tehtävä tismalleen niin kuin sanotaan tai kooneeseen ei ole asiaa. HM:n velvollisuus on käyttää valtaansa ensisijaisena päämääränään oppilasturvallisuus, joka mielestäni ylittää muut vaatimukset (mikä ei ilmeisesti kuitenkaan tarkoita edistyneempien hyppääjien laiminlyömistä). Englantilainen kouluttaja Charles Shea-Simonds kirjoittaa:

Kun laskuvarjokouluttaja ottaa tehtävänsä vastaan, hänelle uskotaan toisten ihmisten henki. Tätä hän ei saa sekunniksikaan unohtaa. Hän ei saa ottaa pienintäkään riskiä siltä varalta, että epätodennäköisinkin ongelma ilmenee.

(The Complete Sport Parachuting Guide. Lontoo 1986.)

Jotta tämä pyrkimys onnistuisi, oppilaalta edellytetään hyvää tahtoa ja halua oppia.

Mutta oppilaan tottelun pohjana on oltava luottamus; hänen on hieman dramaattisesti sanottuna voitava uskoa henkensä kouluttajan käsiin, mikä asettaa tälle ja koko koulutusjärjestelmälle kovia vaatimuksia. Ja tämä onkin HM:n niin sanotun vallan erottamaton vastuupuoli. Vaikka voitaisiin ajatella ensin mainitun kohdistuvan lähinnä oppilaaseen ja jälkimmäisen olevan HM:n ongelma, on jako näennäinen. HM ja oppilas toimivat aina yhteistyössä, jossa molempien osuus on yhtä tärkeä. Tilanne on sama kuin lentokoneessa, jossa lentäjä on päällikkö, mutta tekee työtä HM:n kanssa yksissä tuumin.

Säännöt vapahtavat

Loppujen lopuksi hyppymestaria sitovat samat säännöt kuin oppilaitakin. Hän ei niitä ole keksaissut oppilapsosten kiusaksi, vaikka joskus tuntuu, että näin tuumitaan ja jupistaan, kun joudun vaihdattamaan kenkiä, haalareita, varjoja, vahtimaan tuulenpuuskia ja kieltämään RW-hyppyjä. Olen yhtä kaikki havainnut hyppäämisessä pätevän saman paradoksaalisen luonnonlain kuin monissa muissakin asioissa; noudata sääntöjä, niin olet vapaa. Eli kun hyppyyuran alussa kiltisti tottelee komentoja, jotka itse asiassa ovat paitsi välttämättömiä myös vähäisiä (ja aina asiallisia), aukeaa yllättävän pian laskuvarjoilun todellinen ja turvallinen taivas... paljon oletettua kirkaampana.

Missä on mun mesu?

Hyppymestari on siis tiiviisti mukana oppilaan kivutessa onneen porras portaalta. Voivatpa kouluttajat olla ainoita kokeneempia hyppääjiä, joita pikku pilttimme uskaltaa lähestyä ennen "itsenäistymistään". Mesu joutuukin vuoden aikana tutustumaan SLK:n oloissa kymmeniin kurssilaisiin, ja vaikka ihanne olisikin täysin henkilökohtainen ohjaus (mikä tosin toteutuukin hyvin), joskus ei voi välttyä "massapudotustunnelmalta". Tästä kärsivät etupäässä juuri pudotettavat; kiire ja hätäiset ohjeet eivät ainakaan paranna suoritusta.

Mutta tällaisissa ja muissakin tilanteissa, kun jokin on epäselvää tai olo tuntuu hataralta, oppilaan olisi osoitettava aloitekykyä. Kysyä saa ja täytyy, sillä mitään ei saa tehdä epätietoisuudessa. Hyppyyden jälkiselvittelyissä soisin arvostelun olevan molemminpuolista, koska millään en jaksa uskoa kenenkään HM:n täydellisyyteen. Suomalainen "herranpelko" tai mikä lieneekään tuntuu tosin olevan es-

teenä. Tietty kunnioitus on luonnollisesti paikallaan...

Oppilaan tulisi siis antaa palautetta HM:n toiminnasta, sillä se on palvelus molemmille osapuolille. Erehtymättömiä auktoriteetteja ei ole, niitä on päinvastoin vuoden aikana varissut huipulta siellä sun täällä. Sanalla sanoen: kouluttaja on oppilasta varten.

Etiappäin

Tähtihetkiä ovat hyppymestarin urallani ne kerrat, kun saan onnitella vastaleivottua, vaatimatonta teeskentelevää itsenäistä laskuvarjohyppääjää (jolla on kiire tarkastelemaan oppilaiden varjoja). Viime vuosina olen ollut kouluttajana joidenkin oppilaiden useimmilla hypyillä ja vaikka en olekaan varma siitä, onko "omamessu" etevin järjestelmä, on ollut mukava tutustua lähemmin edes joihinkin lupaaviin mestarihyppääjän alkuihin.

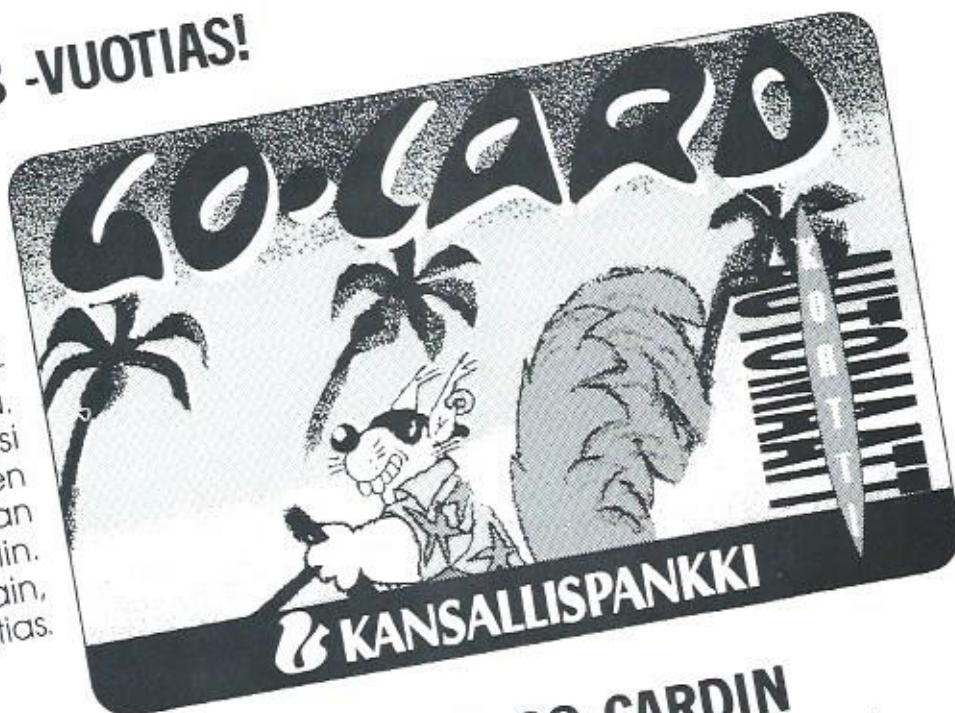
Koulutus ei tietenkään pääty lupakirjaan tai C-tasoon. Niin mesu kuin ensi kertaa pääkallon alta pihaan asteleva arkajalka saavat huomata menetelmien kehittyvän. Jo omalla aikanaan edistys on ollut todellista Pelle Pelottoman riemujuhlalaa liitovarjoiineen ja radio-ohjauksineen. Mietinkin silloin tällöin, miten itse oikein selvisin... ehkä välineet olivat nykymittapuiden mukaan enintään välttävät, mutta kouluttajiin luotin ehdottomasti, ja monet heistä käyskentelevät vieläkin kerhollamme huomattavasti siistimpinä kuin silloiset varjomme. Ympyrä sulkeutuu väjäämättä, ja tänäiset oppilapsemme ovat huomisen koulutuspäälliköitä ja kehittelevät entistä parempia tapoja paiskoa ihmisiä lentokoneista. Mutta – niinhän siinä pitääkin käydä!

Teksti: Martti Roivanen

KORTTIKISAN YKKÖNEN!

**VAIN
SINULLE 15-18 -VUOTIAS!**

Vain yksi on ykkönen.
Korttikisan voittaja on
Go Card.
Maan ainoa vakuuttava
automaattikortti.
Sillä saat käteistä koti-
maan automaateista.
Kunnon koron rahoillesi
ja käyttöösi markkinoiden
monipuolisimman
Käyttörahatilin.
Go Cardin saat vain,
jos olet 15-18 vuotias.

**GO CARDIN
TAKAPUOLI ON
TODELLINEN
ETUPUOLI!**

Kortin kääntöpuoli sisältää
jatkuvan matkavakuutuk-
sen ulkomaanmatkoja
varten. Se on tuntuva
lisäetu, jota et muilla
korteilla saa.
Vain Go Cardin taka-
puoli on varsinainen
etupuoli.
Korttikisan ykkösen
saat vain
Kansallispankista!

GO GET THE GO CARD AND

KANSALLISPANKKI

Kuvaajat: Göran Widenby
ja Peter Degerfeldt

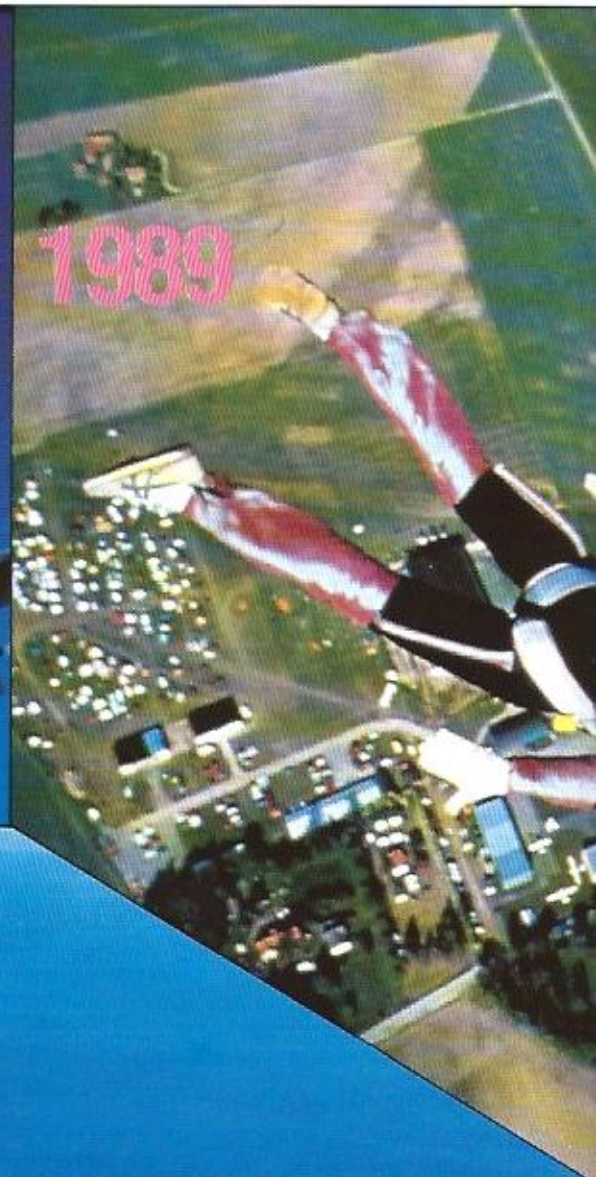
HERCULES-BOOGIE 1989

Hercules-boogie Ruotsin Lidköpingissä on tullut tapahtuma monelle suomalaiselle RW-harrastajalle. Toisille tulee mieleksi massiivinen Hercules C-130, toisille taas tynä ja sade. Kaikki nuo loistivat läsnäolollaan myös tänä vuonna Pohjolan suurimmassa skydive-tapahtumassa.

Vettä ja tuulta siis saatiin riittävästi koko viikon ajan, mutta tämän maankolkkan asukeille se ei ole kyllä mitään uutta. Sääliksi kävi niitä muilta mantereilta paikalle saapuneita – aktiivisimmatkaan kun eivät saaneet logeihinsa kuin reilut kymmenen hyppymerkintää runsaan viikon aikana.

Ruikutus sikseen. Mitä boogie-t oikeastaan ovat, mitä niissä tapahtuu ja miten? Ketkä niissä käyvät ja miksi?

Boogie on kesäaikaan järjestettävä laiskuvarihyppy-tapahtuma, jossa lentolaitteet ovat suuria, niitä on paljon tai sitten molempia. Loistava määritelmä: Boogie ei ole mikään varsinaisen kilpailu, vaikka monenlaisia sellaisia (nopeustähdet, 16, 8 ja 4-way, sekvenssit yms...) onkin alettu sisällyttää boogie-ohjelmiin. Ideana on usein yhdessäolo, muhina ja muun maalaisiin lajitovereihin tutustuminen, mutta ennen kaikkea mahdollisuus hypätä jotakin sellaista, jota ei sellaisesta lento-ohjelmasta, eikä ei kotipiessään ehkä olisi mahdollista.

Miten itse hyppytoiminta boogieissa sitten tapahtuu? Boogie-hyppäminen on lähes yksinomaan RW-sellaista. Tapahtuman järjestäjä yleensä ilmoittaa vaatimukset, joiden täyttämistä osallistuminen edellyttää – yleensä n. 100 hyppyä ja lupakirjalisenssi. Teamin oma-aloitteisen muodostamisen lisäksi boogieissa toimii ns. organisaattoreita, jotka ovat paikalla järjestäjän toimesta vain ja ainoastaan suunnittelemassa hyppyä ja toteuttamassa niitä. Organisaattorit ovat alan ammattilaisia, usein entisiä maailmanmestareita, joten tieto-taitoa on saatavissa, kun muistaa pitää silmät ja korvat auki.

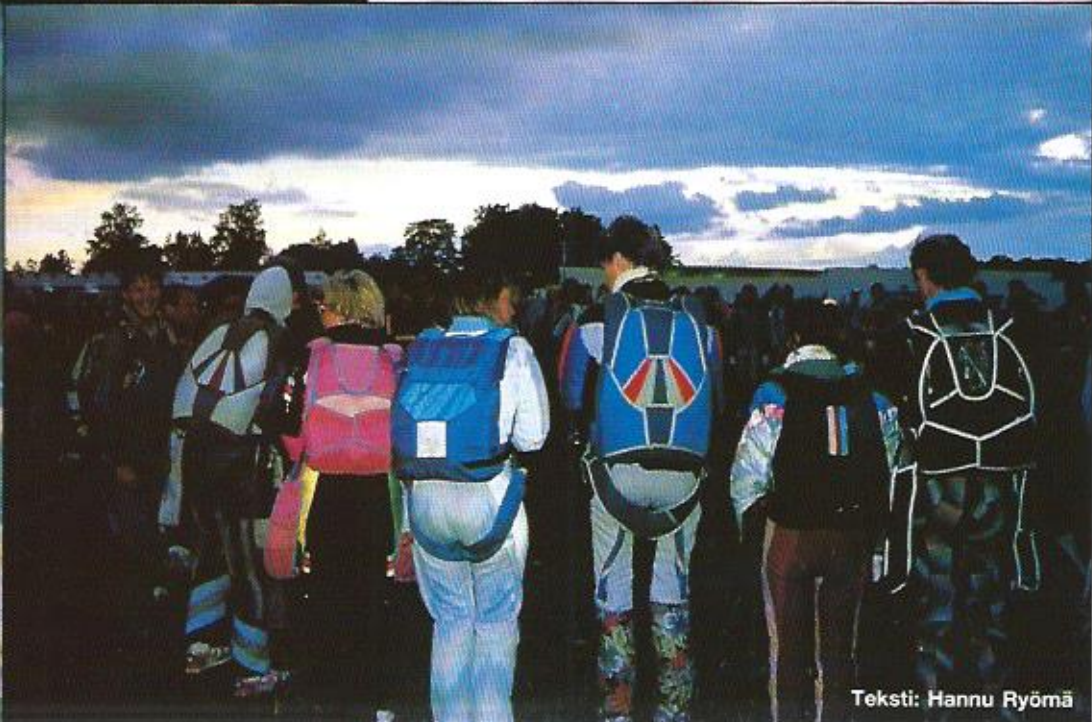
Organisoiduissa loadeissa on kuitenkin ongelmansa, esim. organisoidussa 16-way:ssä saattaa olla 16 toisilleen entuudestaan tuntematonta hyppääjää, jotka omaavat vaihtelevan kokemuksen ja taustan. Hypyn jälkeen jälkikuivissa saattaa siis tulla totta toisenlaisia kuvioita kuin alkuperäisissä suunniteltiin. Tämä on ehkä kokemattoman hyppääjän kannalta boogien ongelmallisin puoli. Jos hypyllä on mennyt monta asiaa pieleen, on kokeneenkin organisaattorin mahdotonta havaita kaikkia toiminnassa mukana olleiden virheitä ja usein vähemmän kokemusta omaava ei kykene itse tiedostamaan tekemiään virheitä.

Kokeneemmat herot taas kasaavat omia jengejään, joihin on joskus hankalaa päästä mukaan, mutta joissa varmas-

ti oppii ja nopeasti. (Pätee tietysti muualla yhtä hyvin kuin boogieissakin).

Oli sitten kokenut, kokematon tai jotain siltä väliltä, tarjoaa hyvin järjestetty boogie aina jotain uutta. Tärkeimpänä kriteerinä boogieissa olijan kannattaa pitää oman kokemuksen ja taitojen tiedostamista! Ei ole mitään järkeä tyrkyttää itseään mukaan hypylle, jonka vaikeusaste ylittää omat kyvyt. Myöntämällä ettei ehkä ole valmis vaikeaan hyppyyn, pelastaa muille toimivan hypyn, ja mikä tärkeintä, antaa itsestään luotettavan ja kypsän kuvan. Taidoilla on taipumus kasvaa kokemuksen myötä ja uuden tilaisuuden tullen on helppo sanoa "jeees", kun todella tietää osaavansa ja pärjäävänsä. En tarkoita, etteikö mukaan voisi lähteä kovillakin suorituspainneilla, siitä vaan. Kantsii kuitenkin välttää sanomasta joka kysymykseen "jeees – sure – piece of cake" -kommentteja, nimittäin Murphyn lain mukaan juuri silloin olet eksynyt jonkun veteraani-skygodin roudaamaan poppooseen. Ei tällaisia jokapaikan superhyppääjää suomalaisissa kyllä esiinnykään... positiivista...

Niin, ne Ruotsin boogiet... svedujen kanssa tehtiin joitakin mukavia isoja sekvenssejä ja todettiin, että kyllä Göteborgissakin osataan. Paria isoa pläjäystä (n. 70) yritettiin, 32-way tehtiin, Laatta-E ja Pisi-P tekivät läpimurron, iltaisin viihdyttiin ja -91 mennään uudestaan. Ei aina voi satata...

Teksti: Hannu Ryömä

MYYDÄÄN • OSTETAAN • MYYDÄÄN • OSTETAAN

Halutaan kopiot

Jos vain joltakin löytyy kellari- tai arkistoistaan Suomen Laskuvarjokerhon toimintakertomuksia seuraavilta vuosilta: 1960, -61, -62, -63, -66, -72 ja -75, niin ottaisitko yhteyttä.

Pekka Palotie, Kuusitie 3 B 44, 00270 Helsinki, puh. 90-477 2620.

Halutaan ostaa

Haluan ostaa tai vastaanottaa ilmaiseksi Parachutistin numerot January -89, June -89, July -89 ja January -90. Ota yhteyttä.

Pekka Palotie, Kuusitie 3 B 44, 00270 Helsinki, puh. 90-477 2620.

Myydään

- Javelin -88
 * Fury -88; n. 100 hyppyä
 * Firelite -88
 - Centaurus -88
 * Para-Foil 282 -88, n. 50 hyppyä
 * Cirrus -88
 - Centaurus -88
 * Titan -85; n. 500 hyppyä
 * Cirrus -88
 Edullisesti puh. 941-674 709, iltaisin 941-783 650, soittopyyntö Markku Anttolainen

Myydään

Renegade 232 Sq ft 9-tunnelinen Phantom 26"-varavarjo Chaser-valjaat Hypäty 300 kertaa, hyväkuntoiset puh. 90-844 797/koti Eero R.

Myydään

Siisti varjokokonaisuus Vector, Firelite ja Swift patjavarvarjo Hypäty 400 hyppyä. Väri musta/lila. Hinta 9.000 mk Marke 90-832 600 koti ja 90-857 3115 työ

Myydään

Hyvin pidetty ja siisti kokonaisuus Valjaat: Warp III (siniset) Reserve: Phantom 24" Main: Pegasus (460 hyppyä) Hinta: FIM 5.500,- Tiedustelut: Pekka Palotie puh. 90-483 357

Myydään

Para-Ski tai muuten vaan nautittavaan hiihtoon huippusuksia edullisesti: Suurpuikkarit Dynamic VR 27 Geant, 205 cm, käyttämättömät, tehdaspaketissa. Hinta vain 1.100,- FIM.

Suurpuikkarit Dynamic VR 27 Geant, 200 cm, Salomon 957 Composite siteet, kuin uudet, hinta vain 1.400,- FIM.

Suurpuikkarit Atomic 635 RS 200 cm, Salomon 957 Equipe siteet + sauvat. Tosi hyvät. Hinta vain 1.200,- FIM.

Erikoispuikkarit Atomic 633 SL 190 cm, Salomon 957 Composite sitee. Lähes käyttämättömät. Hinta vain 1.300,- FIM. Tiedustelut: Pekka Palotie, puh. 90-477 2620

Halutaan ilmaiseksi

Olen keräämässä kaikenlaista vanhaa laskuvarjokamaa varastoon mahdollista museota/historiikki näyttelyä varten. Mikäli olet tai kerhonne on poistamassa vanhaa kalustoa niin alkää heittääkö pois vaan toimittakaa allekirjoittaneelle tai soittakaa. Otan vastaan melkein mitä vain. Varsinkin vanhat valjaat ja varjat ovat tosi tarpeeseen. **(Eivät takuulla mene ankkureiksi).** Suuret kiitokset jo etukäteen. Pekka Palotie, Kuusitie 3 B 44, 00270 Helsinki, puh. koti 90-477 2620.

Myytäväenä videokamera JVC/VHS-C/CCD.

Erittäin sopiva RW-treenaus käyttöön (testattu).

Kunto = uutta vastaava! Soita Zero: 90-718 168 tai SLK 378 827/Zero, Petu, Pastori

Myydään

Turbo 220gf Rainbow. 100 hyppyä H. 2 000,-. Tied. Einar 90-359 800.

Myydään

Erittäin siisti, vastatarkastettu varjokokonaisuus. Pääpuku XL-CLOUD, valjaat JAVELIN. Hypäty alle 200 hyp. Varvarjona patja ORION (käyttämätön). Myös mittari, kypärä. Hp. 9 700 mk. Puh: 941/732 651 Marko.

RANK XEROX

Sinä tiedät millaisessa kodissa haluaisit asua. Me tiedämme kuinka ajatuksesi toteutetaan.

Yksilölliseen asumiseen

Ensokoti

SUOMEN TALOTEOLLISUUS OY

Säynätsalon Talorehdas 40900 Säynätsalo

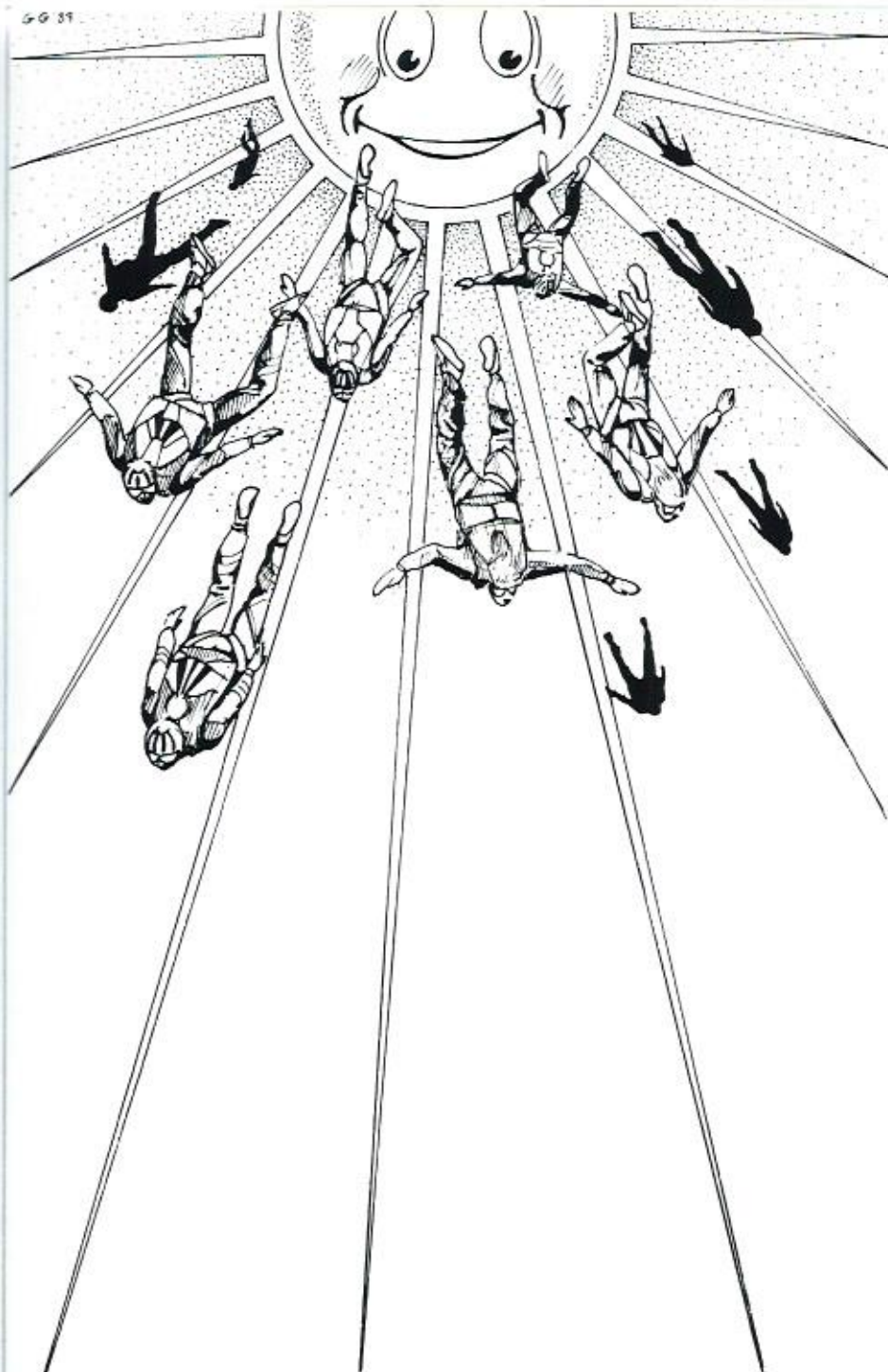
(941) 627 611 telefax (941) 627 755

Tarkista osoite tietosi ja muista merkitä ne tilauslomakkeeseen. Vuosikerta vain 70,-

Asianajotoimisto

AHOLA, NENONEN, POKELA & RANTASILA

Stenbäckinkatu 26, 00250 HELSINKI
 Puh. 47 421

Did You
Know That

Sunshine Factory

on

Suomalainen Laskuvarjoryitys

Meidän varastosta löytyy kaikki yleisimmät varjomallit ja repputyypit.

Sunshine Factory myy ainoastaan T.S.O. hyväksytyä laatua.

Puhelinsoitto, postikortti tai telefax ja hommat hoituu kuin itsestään, yhtäkkiä huomaat hypääväsi uusilla ja tyylikkävillä hyppyvarusteilla.

Varjot on tarkastettu määräysten mukaisesti, pakattu hyppyä varten ja mikä kaikkein parasta; varustettuna erikois toivomuksesi mukaisesti, ja samaan hintaan.

Ota yhteyttä puhelimitse: 990-1-813-788-9831/Henri
Tai telefaxilla: 990-1-813-788-5107

Postikortilla: Sunshine Factory
38529 5th Avenue
Zephyrhills, FL 34248
USA

Sunshine Factory auttaa parempaan ja turvallisempaan hyppämiseen.

**Hyvää Hyppykautta
and
BLUE SKIES AND SAFE JUMPS!!**

Suomen Ilmailuhuolto Oy on perustettu tammikuussa 1990. Osakkaita yrityksellä on 42, joista suurin on Suomen Ilmailuliitto r.y. Huollon toimitilat sijaitsevat Malmin lentoasemalla, samassa rakennuksessa kuin liiton toimisto. Kokopäivätoimisena yhteyshenkilönä toimii laskuvarjotarkastaja Jukka Saarensilta.

Yrityksen päätoimialana on urheilu- ja pelastusvarjojen tarkastus, pakkaus, korjaus, ym. huolto. Huollamme myös muita kevytilmailuun liittyviä välineitä kuten riippuliitimiä, kuumailmapalloja, ultrakevyitä jne. Yritys myös myy, valmistaa ja tuo maahan kaikkia kevytilmailuun liittyviä tarvikkeita.

Kausalainen Eero

Maratonkuja 1 A 2
01280 VANTAA

ILMAILU

PALVELUKSESSANNE

TARKASTUKSET

KORJAUKSET

PAKKAUKSET

MAAHANTUONTI

MYYNTI

HOIDA OMA VARUSTUKSESI AJOISSA KUNTOON.
TOIMITA SE JOKO TOIMITILOIHIMME HELSINKI-MALMIN LENTOASEMALLE, LÄHETÄ POSTITSE TAI KÄYTÄ OVELTA OVELLE-PALVELUJA.
AUKIOLOAIKAMME ARKISIN KLO 8.00—16.00. Tervetuloa.

PUHELIN 90-374 1426, FAX 90-374 1551
LASKUVARJOTARKASTAJA JUKKA SAARENSILTA

LISÄTIETOJA MYÖS: TOIMITUSJOHTAJA TIMO RANTALA